

universitātes avīze

10 numurs

LU Lielajā aulā dokumentālās filmas par Buļļu salu "Zaļā pilsēta" pirmizrāde - 3. lpp.

LU Filoloģijas fakultātē atklāts pirmsais krievu valodas un eksaminācijas centrs Baltijā, kur būs iespēja noteikt valodas līmeni, kā arī saņemt dokumentu par testa nokārtošanu - 5. lpp.

"Radio SWH ir Volfs, Šipkēvics un Liepiņš, un arī mums, NABĀ, ir savi uzvārdi..." stāsta NABĀs dīdžejs RENĀRS ZĪVERS - 11. lpp.

Pokaiņi bez noslēpuma?

Līdzīgas reljefa formas ir arī citur Latvijā

ANDA LASE,
"Universitātes Avīze"

Vairākumam cilvēku, dzirdot vietvārdu "Pokaiņi", droši vien, pirmās asociācijas ir - mistiska vieta, divainas sajūtas, kas tur rodas, akmenu dziedinošais spēks. LU GZZF ģeoloģijas doktors Ivars Strautnieks un ģeogrāfijas magistrs Aivars Markots veikuši zinātnisku pētījumu "Pokaiņu meža akmeni krāvuma izpēte". Sarunā ar zinātniekiem skaidrota šīs vietas īpatnība, balstoties uz zinātniskiem faktiem, iespējams, noraujot tai noslēpumainības plīvuru, bet bez ironijas pret tiem, kuri vēlētos ticēt brīnumam.

"Pokaiņu noslēpums gan laikam slējas tajās magiski pievilcīgajās teiksmās vai stātos par Pokaiņu teritorijas enerģētiku, neatzītiem, vai varbūt pagaidām nezināmiem enerģētiskajiem laukiem un vietas ārstniecisko ietekmi ar vai bez citu cilvēku, galvenokārt zintnieku, palidzību.

Akmens krāvumi Pokaiņu mežā

vidus lapa ►

Piektie "Vārti"

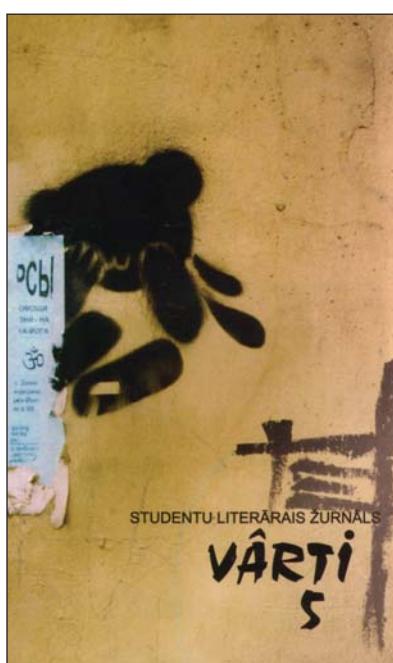
Apstākļu summas atšķiras un līdz ar to atšķiras žurnāli...

ANDA LASE,
"Universitātes Avīze"

Pēc ilgākas klusēšanas iznācis Studentu literārais žurnāls "Vārti", šis notikums jau vērienīgi nosvinēts Mūzikas akadēmijas studentu klubā. Par žurnāla veidošanos, tā nozīmi, vārda spēku saruna ar diviem no trīs žurnāla redaktoriem - Ilzi Spergu un Andi Lipsbergu.

Ilze Sperga, redaktore.

Žurnāla veidošanas cikls ir gadu ilgs, iepriekšējais - 4. iznāca pirms gada. Oktobrī un novembrī strādājam pie tā, lai izvēlētos darbus šim žurnālam. Autori, kuru darbi ir žurnālā, nu jau sāk meklēt mūs, kas ir ļoti pozitīva tendence. Esmu redaktore jau no otrā numura, un laika gaitā redzu, kā viss ir attīstījies. Otrajam numuram vēl meklējām autorus, centāmies viņus *pielauzt*, lai publicējas. Šodien par darbu piedāvājumu nesūdzamies, ir pieaugusi žurnāla atpazīstamība, un autori uzticas, ie sniedz tekstu. Sava loma ir arī interneta mājas lapai. Nevar noliegt, ka mūsdienu cilvēkam, ipaši jau jau-

Žurnāla vāks - Ilzes Spergas ideja
nam, internets ir dzīvošanas un reali-
tāties sastāvdaļa.

Pašlaik cilvēkus tikai ar pseidonī-

miem, nezinot viņu īsto vārdu, nepublicējam. Ja arī kāds darbs publicēts ar pseidonīmu, tad redakcijā zina viņa īsto vārdu.

Kas piedāvā savus darbus? Pārsvarā studenti, ir tādi, kas beiguši augstskolu, ir tādi, kas nav beiguši. Ir arī vidusskolnieki, bet tie lielākoties atbirst, jo viņi iesūta kaut kādus sacerējumus par "Straumēniem", ko var uzvert ar humoru, bet ar to arī viss beidzas. Pie sakās arī vecāki autori, un ja viņa darbiem ir jaunā autora šarms, tad kāpēc lai nepublicētu... Savā ziņā tas ir akadēmiskās un jauniešu vides sapludināšanas međinājums, kas varbūt bremzē trakulības un dullības, bet varbūt to mēr dod iespēju izaugsmei.

Viens variants - darbi tiek iesūti onlайнā, izmantojot e-pastu, otrs variants ir tāds, ka caur pazīnu pažīnām kāds kādu pierunā iesniegt darbu. Darbus atnes arī kladītēs ierakstītus, un tam piemīt sava šarms, miljums. Tad, kad saņemam darbu rokrakstā, no vienas pusēs, ir dusmas, ka jāpār raksta datorā, bet tajā pašā laikā tas ir kaut kas sava, majīgs, īsts.

astotā lapa ►

Sleja

ANDA LASE,
numura redaktore

Vai Tu jau esi sajutis pava-
sara vēju nākam? Ja jā - es Te-
vi apsveicu! Jo, ja esi Lielajā
pilsētas mehānismā pavisam
iekšā, tad droši vien Tev, lai
noturētos tajā vietā, kur esi,
jāskrieni, cik ātri vien vari.
(Bet, ja vēlies noklūt kaut kur
citur, jāskrieni vismaz divreiz
tik ātri).

Bet pamēģini kādreiz ap-
stāties vai arī mainīt kustības
virzienu. Aizbrauc pie jūras;
es tur biju un viņa šalca mūži-
ga un nekā tajā nebija lieka
vai par daudz. Pilsētā horizonta-
ta linija ir grūti saskatāma.

Salīdzini pilnu trolejbusu
ar piesnigušu mežu. Kaka se-
ju ar cilvēku... Cik atšķirību tu
atradī?

Tas nav aicinājums doties
uz mežu un nenākt atpakaļ,
tas ir aicinājums sajust bri-
vību. Brīvību izvēlēties - vār-
dus, darbus un domas. Izvē-
lēties mācīties to, kas intere-
sē. Izvēlēties prieku, jo tas ir
visur. Atšķirību no pūla, ja ne-
pieciešams. Jo tā ir pirmizrā-
de, un katras diena ir celiens,
kuram Tu pats esi režisors.
Un, kad atskanēs aplausi, tu
droši vien paklanīsies.

Uzdrošināties ir aristokrātu
privileģija. Uzdrošinies! **ua**

luua@lu.lv

JURIS PŪCE,
LU Attīstības un
plānošanas departaments

**Latvijas Universitāte, sākot
ar 2004./2005. akadēmisko
gadu, pāriet uz jaunu studiju
maksu noteikšanas sistēmu,
kas būs daudz draudzīgāka studentiem un
prognozējamāka LU pārējam
personālam.**

Lidz šim spēkā esošā
kārtība paredzēja Latvijas
Universitātei noteiktā pro-
cedūrā tiesības katru gadu
pārskatīt jau studējošo studiju
maksas. Kaut arī procedūra
ietvēra arī viedokļa saskaņo-
šanu ar fakultāšu studentu
pašpārvaldēm vai vismaz to
pārstāvjiem fakultātes domē,
tomēr atsevišķiem studen-
tiem tā radīja neerītības, kas
bija saistītas ar kreditēšanas
sistēmas nepilnībām un pare-
dzīmības trūkumu nākamo
gadu tēriņos.

Lai novērstu šadas nepil-
nības, Latvijas Universitāte
šajā akadēmiskajā gadā veica
vairākas reformas, kas vēr-
stas uz studentiem draudzi-
gākas sistēmas studiju mak-
su noteikšanā ieviešanu. Ko
paredz jaunā sistēma? Galve-
nais jaunums ir tas, ka studiju

maksu turpmāk tiek noteikta
par visas studiju programmas
apguvi, proti, studenti, parak-
stot studiju līgumu, saņems
arī grafiku, kurā studiju pro-
grammas maksas būs sadalīta
pa semestriem līdz pat studiju
beigām normālajā studiju
laikā. Šāda pārmaiņa nodroši-
nās studentiem pilnīgu skaid-
ribu par tām izmaksām, kas
saistītas ar iecerētā grāda vai
kvalifikācijas ieguvī. Jaunā
kārtība tiek attiecināta uz
tiem studējošajiem, kas sāks
savas studijas 2004./2005.
akadēmiskajā gadā. Papildus
vēl jāmin tas, ka jaunā kārtība
paredz plašākas iespējas pie-
mērot dažādus termiņus stu-
diju maksas veikšanai. Ja lidz
šim LU piedāvāja iespēju
veikt maksājumus par studi-
jām vienu vai divas reizes se-
mestrī, tad tagad kārtība pa-
redz iespēju nākotnē attīstīt
vēl citādus samaksas ter-
miņus (piemēram, uzreiz
segā visas programmas iz-
maksas, maksāt pa mēne-
šiem u.tml.), kas varētu tikt
ieviesti, ja studenti pieprasītu
šādu LU pakalpojumu.

Būtiskas izmaiņas ir pie-
redzējusi arī pati studiju mak-
su noteikšanas procedūra. Ja
lidz šim tajā galveno lomu
spēlēja fakultātes, tad tagad,

pēc Senāta lēmuma iniciatīva
ir nodota rektoram un LU
vadībai. Tie piedāvā vienotu
studiju maksas modeli visai
LU un saskaņo to ar Studentu
un Dekānu padomēm. De-
cembra un janyāra mēnešos
notīka saskaņošanas process,
kura rezultātā Latvijas Univer-
sitāte ir nonākusi pie jauna-
jām studiju maksām.

Nosakot jaunās maksas,
Latvijas Universitāte nēma vē-
rā ūs faktorus:

1. Ir prognozējams būtisks
telpu uzturēšanas izmaksu
pieaugums, kas saistīts ar tā-
du administratīvi regulējamu
pakalpojumu kā elektroene-
rgija, siltums, gāzes cenu kā-
pumu, kā arī valstī noteiktās
minimālās algas kāpumu.

2. Jau 2003. gadā būtiski
auga dažādas citas izmaksas,
kas saistītas ar inflācijas pie-
augumu.

3. Latvijas Universitāte līdz
šim tikai dažās studiju pro-
grammās studiju maksu bija
noteikusi atbilstoši patiesajām
studiju programmas iste-
nošanas izmaksām. Lai no-
drošinātu vienlīdz augstu kva-
litāti, ir nepieciešams samazi-
nāt atlaides, kas piešķirtas lie-
lākās da-las studiju program-
mu studējošajiem.

Šos principus diezgan kon-
sekventi (protams, nēmot
vērā arī studentu pieprasīju-
mu pēc konkrētam studiju
programmām) ir nolemts at-
tiecināt uz 2004./2005. akadē-
miskajā gadā imatrikulējama-
jiem studentiem.

Pārējo studiju gadu stu-
dentiem Latvijas Universitāte
ir atstājusi nemainītu vai arī
paaugstinājusi, cik vien iespē-
jams, minimāli. Kopējais šo
studentu studiju maksu pieaugums
videjīgi ir zemāks par inflācijas
rādītājiem Latvijas valstī.
Šāds lēmums ir saistīts ar
nepieciešamību nēmt vērā
to studentu intereses, kas sa-
vu studiju izmaksu segšanai
izmanto valsts garantēto stu-
diju kreditu, un kuru kredit-
liguma nosacījumi nepieļauj
kredīta summas pārskatīšanu.

Saskaņošanas procesā ar
Studentu padomi, LU vadība
piekrita studentu ierosināju-
mam viest skaidribu arī par to
studentu tālākajām studiju
maksas izmaiņām, kuri ir sā-
kuši studijas LÜ pirms 2004./
2005. akadēmiskā gada.

**Pilna informācija par
jaunajām studiju maksām:
www.lu.lv **ua****

Sadarbība ar skotu ģeogrāfiem

ZANDA PENĒZE

LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu
fakultātes Vides zinātņu doktorante

**Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu
fakultātē pagājušā gada
rudenī tika uzsākts kopīgs
pētījums ar Edinburgas Mākslas
koledžu Skotijā par Latvijas
lauku ainavām. Tā mērķis
ir noskaidrot agrāko un ta-
gadējo kultūrainavu vērtību
Latvijas iedzīvotāju skaitumā
un to nozīmību nacionālās
kultūras kontekstā. Pare-
dzams, ka pētījuma rezultāti
pavērs iespējas apzināt tikai
Latvijai raksturīgās un nozī-
mīgās kultūrainavas, kas būs
būtiski, atrodoties Eiropas Sa-
vienības valstu saimē.**

No Ģeogrāfijas un Zemes
zinātņu fakultātes puses šajā
pētījumā ir iesaistīti ģeogrāfijas
vides zinātņu doktoran-

tūras un bakalauru studiju
programmas studenti. Pētījuma
sadarbības partnere Skotijā
ir viena no augstākās
izglītības iestādēm Edinburgā,
kuras darbība ir saistīta ar
ainavplānošanas un ainavdzī-
nā jautājumiem. Ģeogrāfijas
un Zemes zinātņu fakultātes
studentus šajā pētījumā meto-
doloģiski vada Saimons Bells
(Simon Bell), mežsaimnieks
un ainavu arhitekts, Mākslas
koledžas Vides pētījumu cen-
tra asociētais direktors un ko-
ledžas pasniedzējs. Viņa vārds
Latvijas ainavpētniekiem nav
svešs.

Kā atzīst prof. Olgerts Niko-
demus, tad studentiem, līdz-
darbojoties šajā kopīgajā pētījumā,
būs iespēja apgūt jaunu ai-
navpētniecības metodoloģiju,
kura ir aprobēta jau vairākās Ei-
ropas valstis, tai skaitā, Lielbri-
tānijā, bet kura līdz šim vēl nav

tikusi pielietota Latvijā. Tā bals-
tīsies galvenokārt uz socio-
loģisko, kā arī uz digitāli karto-
grāfisko metožu pielietojumu.
Cerams, ka jaunapgūtās meto-
des studenti savos pētījumos
pielietos arī nākotnē.

Sobrid ir pabeigts pētījuma
pirmais posms - noskaidrots
vietējo iedzīvotāju viedoklis par
lauku vides un ainavu izmai-
nām 20. un 21. gadsimtā diskusiju
grupās vairākos lauku pa-
gastos (Jaungulbenes pagastā,
Kaplavas pagastā, Gudenieku
pagastā) un Rīgā. Līdz aprīlim
ir paredzēts veikt iedzīvotāju
anketēšanu citos lauku pagas-
tos dažādos Latvijas kultūr-
vēsturiskos novados. Iegūtie
dati tiks analizēti un salīdzināti
ar dažāda laika periodu karto-
grāfisko materiālu. Pētījuma rez-
ultāti tiks apkopoti zinojumā
un tiks publicēti.

Nobeidzot jaātīmē, ka no-
pietri pētījumi par Latvijas ainavām
tieku veikti jau kopš pagāju-
šā gadsimta 20. gadiem. Sajā
laukā ir darbojušies tādi izcili
ģeogrāfi - ainavzinātieki kā
Indriķis Saule-Sleinis, Gederts
Ramans, Kamils Ramans un Ai-
ja Melluma. Šobrīd Ģeogrāfijas
un Zemes zinātņu fakultātē ko-
pā ar studentiem ainaveko-
loģiskos pētījumus veic prof.
Adolfs Krauklis, bet cilvēku
radītās izmaiņas ainavās - prof.
Olģerts Nikodemus. **ua**

Atgādinājums
Universitātes
pensionāriem

**DOC. L.DŪMA,
DOC. DZ. ŠMIDRE,
DOC. I.JONĀNE**

Jau aizritējis divpadsmitais
gads, kopš ikgadējās mūsu
godināšanas Jaungada sariko-
jumā Universitātē. Rektori
prof. J.Zakis, prof. I.Lācis
mums parādījuši Latvijā un pa-
saulē vēl nepieredzētu uz-
manību un atbalstu. Tā ir vis-
lielākā samaksa par mūsu dar-
ba dzīvi Universitātē. Esam
par to ļoti pateicīgi.

Pensionāre doc. L. Dūma
2003. gada 17. decembra sa-
nāksmē ierosināja un mēs at-
balstījām kā pateicību uz-
rakstīt vienu lapu par visspil-
tāko, pamācošāko no mūsu
darba gaitām Universitātē.
Tas būtu vēstijums arī tagadē-
jai, jaunajai studentu paau-
dzsei. Šīs lapas plānojam salikt
kopējā grāmatā un nodot Uni-
versitātes bibliotēkai vai
arhīvam. Laipri lūdzam uz-
rakstīt nodot LU Sociālajā
daļā O. Pīzevkai vai A. Kra-
včenko. **ua**

Ekonomikas studenti turpmāk reālā vidē apgūs elektronisko dokumentu apriti

INESE APSE,
LU Preses centrs

Informācijas tehnoloģiju kompānija "Softex Latvia" noslēgusi sadarbības līgumu ar Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāti, nododot tās rīcībā elektronisko dokumentu vadības sistēmu "Doclead", kas turpmāk kā mācību līdzeklis tiks iekļauta studētu apmācības programmā.

"Palielinoties elektronisko dokumentu aprites nozīmībai mūsdienu uzņēmējdarbībā, ir būtiski, ka topošie uzņēmēji, vadības un ekonomikas speciālisti iet līdzi laikam un zināšanas apgūst, izmantojot modernākās programmas," uzska "Softex Latvia" valdes priekšsēdētāja Eva Butāne.

"Elektronisko dokumentu aprite mūsdienās iegūst arvien lielāku aktualitāti, it ipaši mūsu fakultātes studentiem,

kuri tiek gatavoti karjerai uzņēmējdarbības vidē. Līdz šim par biroja darbības automātizāciju un datorizēto lietvedību studentiem tika mācīta teorija, taču viņi neredzēja, kā tas viss darbojas praksē. Turpmāk mācību procesā izmantošim šo dokumentu vadības sistēmu, kas studentiem ļaus gūt praktiskas iemaņas un pieredzi. Beidzot mūsu fakultāti, studenti būs sagatavoti reālam darbam konkretā uzņēmējdarbības vidē un pārziņās ar jaunākās specializētās programmas savā nozarē," skaidro Ekonomikas un vadības fakultātes lektore Rēgina Buševica.

Mācību procesā studētiem tiks sadalītas priekšnieku, sekretāru un juristu lomas, kuras izspēlējot viņiem būs jāveic elektroniskā dokumentu aprite (dokumentu sagatavošana, labošana, apstiprināšana, parakstīšana, nodošana izpildei, arhivešana u.t.) realitātei pietuvinātā lietišķā vidē.

Elektronisko dokumentu

Ar dāvinājumu tiek būtiski modernizēta studentu mācību programma, apgūstot datorizēto lietvedību

vadības sistēma "Doclead" nodrošina pilnu organizācijas lietvedības procesa elektronizāciju un biznesa procesu automātizāciju, sākot ar dokumentu saņemšanu vai izveidi, beidzot ar to nodošanu ar-hīvā. Izmantojot "Doclead", iespējams parakstīt dokumentu ar elektronisko parakstu un veikt paraksta pārbaudi. **UZ**

Pašiem sava likums!

Latvijas Universitātes (LU) darbinieki un tās studenti tiek aicināti iesniegt priekšlikumus Augstskolu likuma grozījumiem. Augstskolu likuma pašreizējā redakcija ir spēkā kopš 2000.gada. Pagājušo gadu uz Ziemsvētkiem tajā parādījās grozījumi, kas skar augstskolu filiāļu statusu un uzņemšanas kārtību. Taču tas nav vēl viens. Izglītības un ziņātnes ministrijā ir nodibināta darba grupa tālāku grozījumu sagatavošanai likumā.

institūtu vieta augstskolu struktūrā, personāla pienākumi un tiesības. Vai vispār ir iespējams izveidot vienu likumu, kas vienādi der gan LU, gan kādai mazai privātai augstskolai?

LU aktīvi jāpiedalās Augstskolu likuma grozījumu sagatavošanā, lai pēc to pieņemšanas mūsu kopīgais darbs

kļūtu labāks, lai nostiprinātu mūsu Alma Mater vietu Latvijas augstākajā izglītībā.

Ar pašreizējo Augstskolu likumu iespējams iepazīties LU lapā www.lu.lv. Priekšlikumi jāiesūta līdz 21.februārim. To iespējams izdarīt LU lapā interneta, kā rakstiski kancelejā, Raina bulvāri 19, ar piezīmi "Augstskolu likums". **UZ**

Jaunā Rīgas teātra Mazajā zālē
27. februārī pl. 19.30 un 28. februārī pl. 18.30
Festivāla "Rīga spēlē teātri - 2004" labākā izrāde.

Latvijas Universitātes Studentu teātris
Augusts Strindbergs "Jūlijas jaunkundze"
Režisors Visvaldis Klintsons

Billetes cena: Ls 1,50 (Jaunā Rīgas teātra kasē)

Bioloģijas fakultātes projekta ietvaros tapusi filma par Bullu salu

Aizvadītajā nedēļā Latvijas Universitātes Lielajā aulā pirmizrādi piedzīvoja Bioloģijas fakultātes projekta "Piekrautes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā" ietvaros veidotā dokumentālā filma par Bullu salu "Zalā pilsēta". Filma, ko Jura Podnieka studijā uzņēmis režisors Kaspars Goba, pusstundā iepazīstina ar unikālu teritoriju Rīgas pilsētā – Bullu jeb

Daugavgrīvas salu. Šajā salīdzinoši nelielajā un daudzstāvu mājām tik tuvajā teritorijā atrodas Latvijā un Eiropā aizsargājami biotopi un vairāki desmiti aizsargājamu augu sugu. Pludmale, pļavas un meži ir iecienītas atpūtas vietas. Taču filma stāsta ne tikai par Bullu salas dabu, bet arī tās cilvēkiem, šīs teritorijas nozīmi pilsētas ilgtspējīgā attīstībā. **UZ**

Studentus tomēr nodrošinās ar pabalstu bezdarba gadījumā

Studentiem būs tiesības uz bezdarbnieka statusu un pabalstu, paredz aizvadītajā nedēļā Saeimas komisijām nodotie grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā. Grozījumi paredz, ka personām, kas iegūst izglītību klātienē kā pilna laika studējošie augstskolā, ir tiesības uz bezdarbnieku statusu un tiesībām. Līdz ar to likumprojekts novērš pretrunas ar Satversmi un atrisina svārīgu sociālu rakstura problēmu.

Arī par valsts budžeta līdzekļiem studējošajiem studentiem būs tiesības uz bezdarbnieka pabalstu un statusu, jo tiek ieviesta jauna studējošo kreditēšanas sistēma, kas paredz, ka visiem studentiem būs jāmaksā studiju maksu.

Iepriekš studenti brīdināja, ka Satversmes tiesā apstrīdēs likuma normas, kas studētājiem liezd saņemt bezdarbnieka pabalstu. Notika konsultācijas, kurās iesaistījās arī Valsts cilvēktiesību birojs.

Latvijas Studentu apvienība (LSA) pauži gandariju mu par lēmumu, tomēr uz-

Ja Saeima atbalstīs šos likuma grozījumus, pēc Labklājības ministrijas veiktais aprēķiniem vidēji 3900 studentu gadā varēs saņemt bezdarbnieku pabalstu

skata par nepieņemamu ideju, ka bezdarbnieka statusu nevarēs iegūt studenti, kuri mācās pilna laika dienas no daļā par valsts budžeta līdzekļiem. "Darba tiesiskās attiecības nekādā veidā nav sasaistāmas ar studenta statusu, respektīvi, tas, ka students studē par valsts budžeta līdzekļiem nenozīmē to, ka viņš kā darba nēmējs nav tiesīgs saņemt tādas pasašas sociālās garantijas kā maksas grupas students," norāda LSA. **UZ**

Mecenātu stipendijas Studijas Bibliotēka Pētniecība dažādas iespējas Studentu serviss jaunākās zinas atlases kārtība Studiju kursu reģistrs Studiju maksi Krediti Stipendijas Rotācija Pētnieku zinātniskās publīcās projekti un sadarbības projekti Doktora studijas Latvijas Universitātes Raksti Pakalpojumi studentiem

Kas notiek ar izglītības stratēģiju Latvijā?

ANDA LASE,
"Universitātes Avize"

Izglītības stratēģija Latvijā ir viena no tēmām, par kuru rūnāts tiek daudz, taču nostādnes bieži tiek mainītas, jo maiņas politiskās orientācijas atbildīgajā ministrijā, katrai laika posms aktualizē savas neatliekamās problēmas (skolotāju algas, patlaban valodu lietojums apmācībā minoritāšu skolās un tamlīdzīgi). Tādēļ **dīzlākās stratēģiskās nostādnes pātiesībā** paliek it kā **nostumtās malā**. Redzēt procesus lielākā vispārinājuša pakāpē, aplūkot motivācijas un vērlību sistēmu ietekmi uz cilvēku, tajā skaitā ierēdu, politiku rīcību ir filosofu uzdevums. Filosofija māca, ka tagadnē ir jāredz nākotne un kā to darīt, nolasot un interpretējot laikmeta zīmes.

Profesore Maija Kule 2003. gada rudens semestri aicināja Latvijas Universitātes Filosofijas nodalas magistra studiju programmas studentus iedzīlināties dažādos Latvijas valsts attīstības programmatiskajos dokumentos, tajā skaitā jomās, kas attiecas uz izglītību, kultūrpoliitiku, sabiedrības integrāciju, zinātnes attīstības stratēģiju, ētikas kodeksiem, Nacionālo attīstības plānu u.c. Studentiem bija iespeja tikties ar ministriju pārstāvjiem, ierēdņiem, eksperiem, lai pārrunātu savus iespaidus šo sfēru stratēģijas veidošanā un iedzīlinātos valstiskos dokumentos. Savā ziņā šis nodarbiņu cikls filosofiem kalpoja par iespēju "no-kāpt no ziloņaula troņa", nākot pie Latvijas valsts reālām problēmām un apjaušot politiskās dzīves kaislibas. Studenti atzina, ka bija iespēja ieraudzīt, kur un kā fakultāti beigušie filosofi nem dalību valsts pārvaldē un stratēģiju veidošanā.

Universitātes avizei prof. Maija Kule laipni piedāvāja iespēju iepazīties ar magistru rezumējumiem, kāda, viņuprāt, ir situācija Latvijas izglītības stratēģijā, kā viņi vērtē valsts programmatiskos dokumentus, ko saka par bachelaura izglītību trīs gados un ko varētu darīt, lai situāciju mainītu saskaņā ar nākotnes prasībām un vajadzībām.

Vārds studentiem.

"Sākumā, šķiet, jājautā, kādēļ ap reliģijas ētikas iespējamo ieviešanu skolās ir sacelta tik liela ažotāža? No vienas pusēs, protams, varētu piesaukt politisko spēku manipulācijas, daļēji interešu lobēšanu, kad valdībā esošie kristības pārstāvji cenšas parūpēties par savas "cunfes" ietekmes paplaši-

nāšanu u.tml., bet, no otras pusēs, nevar tikt atstāts bez ievērības apstāklis, ka reliģiskie (un etniskie) jautājumi allaž ir bijuši vieni no jutīgākajiem jautājumiem un bieži ir izraisījuši dažādus konfliktus, un tajā pašā laikā baznīcas censanās noturēt savu varu un ietekmi dažādās dzīves jomās kopš videslaikiem, šķiet, nav mazinājusies. Varai piemīt sava pievilciņa."

"Aktuāls ir jautājums, kāda kristīgā doktrīna tiks nemta par pamatu reliģiskās ētikas programmas veidošanai. Galu galā kristietība nebūt nav monolīta, un, otrkārt, ko darīs tie skolēni, kuru reliģiskā pārliecība balstīta, piemēram, islamā vai dievturībā?"

Kristiana Jansone

"Mūžizglītība ir jēdziens, kas arī minēts koncepcijā. Latvijā, kur pirms 12 gadiem mainījās valsts iekārta, ir daudz cilvēku, kuriem ir bijušas grūtības piemēroties jaunajiem ekonomiskajiem un politiskajiem apstākļiem. Arī šai problēmai risinājums varētu būt meklējams izglītības pieejamībā un kvalitātē. Ja kursi un semināri notiek tikai Rīgā, vai var gaidīt, ka uz tiem sabrauks kupls skaits kārsaviesu un aucēniešu? Visdrīzāk, ka nē. Tāpat jādomā, kā izglītības programmas padarīt mērķauditorijai piemērotas un saprotamas un lai viņi, aizbraukuši mājas, neizsmietu tās savu mājinieku vidū.

Izglītība ir viena no lietām, kas sasniedzama tikai smaga darba rezultātā. Diemžēl mūsdienās (un ne tikai Latvijā) izglītojošais darbs netiek ipaši augstu novērtēts. Tieki uzskatīts, ka viss ir atkarīgs no katra individu paša – cik tas būs spējīgs izlauzties cauri skaudrajiem izglītības džungļiem un cik konkurenčpējīgs tas pēc tam kļūs lauvu barā, kas to sagaida pēc džungļu gājiena. Lai arī kādi ir centieni uzlabot izglītībā strādājošo prestižu, to mūsdienās ir izkonkurējušas citas, ienesīgākas un prestižākas nodarbes. No antīkajiem laikiem iemantotais dziļais respekte pret skolotāju mūsdienās ir mazinājies. Mūsdienā Latvijā sabiedrība skolotāju ir nostādījusi vietā, kas neatbilst skolotāja darba prestižam."

Kaspars Rūklis

Pieejamības princips.

Pieejamības principa pamata ir uzskats, ka visiem sabiedrības loceklīem ir vien-

līdzīgas iespējas iegūt izglītību. Tādējādi šis princips ir vērsts uz izglītības "izmantotāju" – sabiedrību. Manuprāt, šis princips ir loti neskaidri formulēts, jo nav definēti būtiski principu paskaidrojošie jēdzieni. Šajā principā netiek nodalītas mērķa grupas un nav noteiktas to vajadzības pēc izglītības. Lidz ar to visi sabiedrības loceklī ir "novienādoti", neatkarībā no to vecuma, tautības, pilsonības un citām specifiskām ipašībām, kas, visticamāk, arī noteiktu (vai jau nosaka) ipašas prasības pēc ipašas izglītības.

Andas Iases zīm.

Filosofija māca, ka tagadnē ir jāredz nākotne un kā to darīt, nolasot un interpretējot laikmeta zīmes.

Manuprāt, visiem sabiedrības loceklīem nav nepieciešams gūt vienlīdzīgas (identiskas) izglītības iespējas. Būtu jānodala ipašības, kuras noteiktu, kāda veida izglītību grupai, kurai piemīt konkrētās ipašības, būtu vēlams iegūt. Tāpat, manuprāt, būtu jānodala ipašības, kurām nevajadzētu ietekmēt izglītības saņemšanas iespējas (piemēram, dzimums, finansiālais stāvoklis utt.)."

Kristīne Sergejeva

"Saistībā ar izglītību var runāt kā par izglītības lomu cilvēku individuālajā dzīvē, tā arī par to labumu, ko sabiedrība gūst no izglītīta cilvēka. Iesākšu ar to, ko katrs cilvēks iegūst priekš sevis. Latvijā pastāv skolas, kurās skolnieki specializējas noteiktos priekšmetos, toties citus priekšmetus tie pilnīgi neapgūst. Es uzskatu, ka tādējādi cilvēki aplaupa paši sevi."

Inga Leitāne

"Atkarībā no darba tirgus pieprasījuma un valstī nepie-

ciešamajiem profesionāliem noteiktās nozarēs tiks izvirzītas arī prioritātes jeb profesijas, kuras valsts ir ieinteresēta atbalstīt, dzēšot attiecīgās nozares studiju kreditus vai

piešķirot ipašas stipendijas. Taču tādā gadījumā, manuprāt, vienlaicīgi būtu arī jāuzmanās no pārāk lielas izglītības atkarības no darba tirgus. Ar to es domāju, ka, ja pastiprināti tiks atbalstītas tikai tās nozares, ko pieprasīta darba tirgus vai kuru valstī trūkst, tas var izraisīt citu nozaru panikumu, tādējādi neveicinot profesiju attīstības harmoniju.

Valstij būtu jāatbalsta arī tie studenti, kuri attiecīgajā laika posmā nesešo esošajam darba tirgus pieprasījumam, nesteidzas līdzi sekot modei, bet izvēlas profesiju, kura varētu būt aktuāla nākotnē vai kurās pārstāvīj nepieciešamais skaits nav nosakāms. Piemēram, šaubos, vai filosofija varētu klūt ipaši pieprasīta darba tirgū, nav arī iespējams noteikt valstij nepieciešamo filosofijas speciālistu skaitu (kā to, piemēram, var noteikt attiecībā uz pedagoģiem). Taču, no otras pusēs, valsts ilgtīmīnā zaudētu loti būtisku intelektuālu potenciālu daļu, ja filosofija kā nozare piedzīvotu panikumu vai izzustu. To pašu varētu attiecināt uz mūziku, mākslas zinātni, literatūras kritiku utt."

Ieva Prauliņa

"Sākumskolas periods, manuprāt, ir tālāko zināšanu ieguvēs pamats. Skolas posmam no 1.-4. klasei jānodrošina vietas tālākās izglītības attīstība. Pie-kritot visplašākajai jauno metožu pielietojumam mācību procesā, reālajā skolas dzīvē redzam aizraušanos ar novitāšu ieviešanu, oriģinālu risinājumu novelēšanu, bet kaut kur pazūd cilvēces vēstures pārbaudi ieturējušais "iemācīšanās" posms kā pirms solis izglītošanās jomā."

Gunta Vieglā

"To, kas ir "augtākā izglītība", nosaka Augstskolu likuma 1. pants, citēju: "Augstākā izglītība ir izglītības pakāpe, kurā pēc vidējās izglītības iegūšanas notiek zinātnē vai mākslā, vai arī zinātnē un mākslā pamatota personības attīstība izraudzītajā akadēmisko vai profesionālo, vai akadēmisko un profesionālo studiju virzienā, kā arī sagatavošanās zinātniskai vai profesionālai darbībai." Man loti

patīk uzsvars – "personības attīstība", grūti gan spriest, cik lielā mērā mērkis ir deklarēts un cik – istenots dzīvē. Vēl būtisks liekas – "sagatavošanās profesionālai darbībai", ko nozīmē šī "profesionālā darbība", un vai tā ir sagatavošanās darba tirgum, kādas ir tirgus un izglītības savstarpejās attiecības? Un vai izglītība ir jāsagatavo tirgum? Ja nē, tad kāpēc? Ja jā, tad kā?

Daudzās rietumu valstu augstskolās ir izglītības programmas, kurās uzņem studentus ar darba pieredzi konkrētajā nozarē, tad skolā notiek pieredzes un teorijas apmaiņa. Varbūt šīm programmām pietrūkst akadēmiskuma, zinātniskuma, un tās neaudzina nākamās pētnieku un zinātnieku paaudzes? Bet varbūt tās ir visefektivākās, jo pielāgo jaunos cilvēkus reālajai dzīves izpratnei un dzīvei? Varam piedzīvot to, ka, pametot skolas solu, dzīve var izrādīties ne pārāk salda patiesība..."

Petra Bekere

"Izglītībai mūsdienu sa biedrībā visu laiku ir jāatrod līdzvars starp zināšanu un praktisko iemāju apguves autonomiju, to atbilstību sistēmas iekšējām likumsakarībām un darba tirgus izvirzītām prasībām. Tādējādi ne-pārdomāts šķiet ministra K. Sadurska lēmums kardināli mainīt valsts finansējumu augstākajai izglītībai par labu eksakto zinātnu specialitātēm (ko nākotnē šie speciālisti darīs Latvijas darba tirgū? – varbūt sagatavosim jaunus speciālistus (kārtējo reizi) darbam ārzemēs?). No kļūdām nemācāmies, – jau tagad var atzīt, ka pašreizējā tranzīta sabiedrības darba tirgū ārkārtīgi grūti sev vietu būs atrast jaunajiem ekonomistiem, juristiem un menedžeriem.

Problēmas rada arī tas, ka piedāvātās daudzas studiju programmas nespēj nodrošināt pietiekami kvalitatīvu akadēmisko un profesionālo izglītību.

Ja zelta zivtīja piedāvātu izpildīt (piepildīt) trīs vēlēšanās (izglītībā), tās būtu: tāds Izglītības ministrs, kurš nebūtu tikai marionete savas partijas rokās, atbilstoši izglītīt, demokrātisks attieksmē un konsekventi lēmumos; pilnīgi jauna, nevis norakstīta no iepriekšējām) Izglītības konцепcija; konsekventa, uz bērnu (nevis politiskajām ambīcijām) centrēta kvalitatīvas izglītības programma.

Jāpiebilst, ka mēs jau sen esam to pelnījuši ..."

Irēna Kravale

Krievu valodas eksaminācijas centrs LU

Ļoti būtiski, kāds ir pasniedzējs, kādā līmenī viņš pasniegs priekšmetu, vai viņš ir personība

ANDA LASE,
"Universitātes Avize"

Filoloģijas fakultātē atklāts krievu valodas un eksaminācijas centrs, tajā vērtēs valodas prasmes un izsniegs sertifikātus. Centrs tapis, pateicoties LU un Filoloģijas fakultātēs vadībai. Šāds centrs ir pirmais Baltijā, un savā ziņā tas līdzīnās TOEFL testam, pēc kā var noteikt valodas zināšanu līmeni, kā arī saņemt dokumentu par testa nokārtošanu. Sarunā ar centra direktori docenti Jeļenu Marčenko kā aktuāls izvirzījās jautājums par darbības perspektīvām, interesi par krievu valodu latviešu un svešautiešu vidū.

Universitātē vienmēr bijusi saistīta ar izglītību, tajā skaitā ar svešvalodu mācīšanu. Konkrēta valodas līmeņa noteikšana nav iedomājama bez testēšanas. Visi jau pieraduši pie testiem angļu, vācu valodā. Krievu valodai kā svešvalodai Latvijā tāpat eksistē testēšanas sistēma, pie kam testēšanai nepiemīt tikai pragmatiskais aspekts – kā nepieciešamība kaut kur stāties, likt eksāmenu. Rietumeiropā testēšana jau sen nozīmē cilvēkam pārbaudīt, cik tālu viņš ir pavirzījies valodas apgūvē, kādu līmeni sasniedzis. Tātad cilvēks, kurš iziet testēšanu, ne tikai saņem par to dokumentālu apliecinājumu, bet arī gūst priekšstatu par to, cik labas ir viņa zināšanas un ko viņam vēl vajadzētu paveikt, lai panāktu progresu. Testēšana angļu un vācu valodā jau kādu laiku notiek, piemēram, Gētes institūtā vai Brītu padomē. Krievu valodas testēšanas sistēma tiks izstrādāta nedaudz vēlāk, 90.gadu otrajā pusē. Krievijā ar testu izstrādi nodarbojas instituti, mēs sadarbojamies ar galveno testēšanas centru Maskavā un Sanktpēterburgas Valsts universitātes testēšanas centru. Universitātē krievu valoda tiek pasniegta kā svešvaloda, tāpat tiek piedāvāts C kurss krievu valodā, tāpēc, man šķiet, testēšana mūsu studentiem varētu būt nepieciešama un noderīga. Nodalas izveidi atbalstīja fakultātēs vadība – dekāne profesore Janina Kursīte-Pakule, profesore Dace Markus, Universitātēs vadība – prorektora Jura Krūmiņa personā, un ar viņu atbalstu tapa šis centrs.

Pirmkārt, orientējamies uz

tiem ārzemju pilsoniem, kas apgūst krievu valodu kā svešvalodu, kam šī testēšana būtu logiska. Tāpat varētu būt arī ieinteresēti latvieši, kuri vēlētos pārbaudīt savas krievu valodas zināšanas, kādus uzdevumus viņi var risināt krievu valodā. Pastāv seši līmeņi, sākot no elementārā līmeņa, sistēma ir tāda, kā Eiropas sistēmā, tātad: elementārais, bāzes, pirmais, otrs, trešais; bet profesionālā valodas pārvaldišana, ir jau ceturtais līmenis.

Centrā var pārliecībās par valodas zināšanu līmeni, ir sertifikācijas iespēja. Pie mums var nākt jebkurš, kas mācās krievu valodu, vai arī vēlas to apgūt. Testēšana ir tikai viens no mūsu darba aspektiem, nākotnē organizēsim arī krievu valodas nodarbības, un tas būs pieejams ne tikai studentiem, bet visiem interesentiem. Pēc testa

testu, vajag iegūt informāciju par savu esošo zināšanu līmeni, lai varētu saprast, uz ko cilvēkam pretendēt.

Testa izpildes laiks rēķināts uz dienām, viens bloks ir leksika un gramatika, otrs – audio materiālu izmantošana, ceturtais – runāšana un piektais – rakstišana. Testu var nokārtot arī vienā dienā, bet tas varētu būt pārāk nogurdinoši.

Biju to cilvēku skaitā, kuri veicināja krievu valodas pārēju svešvalodu statusā latviešu skolā. Piedalījos tajā perestroikas procesā 93.gadā, kad krievu valoda latviešu skolā ieguva

Centra direktore docente Jeļena Marčenko un Krievijas vēstnieks Latvijā Igors Studeņnikovs

noderēs nākotnē un kura viņu vairāk interesē. Valodu mācīs arī, lai kontaktētos, draudzētos, lai lasītu grāmatas, uzzinātu kaut ko jaunu, ceļotu. Valodas apgūšanas jautājums nepavisam nav piemērots politiskām spēlēm. Katram cilvēkam, izvēloties valodu, kuru mācīties, ir sava motivācija. Tendence apgūt tieši krievu valodu pēdējā laikā ir palienājusies, to varu spriest kaut vai pēc studentiem, kuri apgūst krievu valodu kā svešvalodu C dalas kursā – vini to dara ar prieku un entuziasmu. Šogad pirmajā semestrī mums bija gandrīz septiņdesmit studentu, un uzskatu, ka tas nav slikts rādītājs, vēl pirms pieciem gadiem situācija nebija tāk labvēlīga. Starp citu, Slāvu valodu un literatūru nodaļa C dalā piedāvā ne tikai krievu valodas kā svešvalodas kursu, bet arī poļu, čehu un ukraiņu valodu.

Vai situācija mainīsies, kad iestāsimies Eiropas Savienībā?

Starp ārzemju studentiem ir pietiekami daudz tādu, kuri interesējas par krievu valodas apgūšanu. Liels intereses uzaņumā par krievu valodas apgūšanu bija deviņdesmit gados Amerikā. Domāju, ka tad, kad iestāsimies Eiropas Savienībā, tā kā Latvijā eksistē krievu vide, situācija ir paredzama, komfortablāka nekā Krievijā. Un, kas arī ir loti svarīgi, piemēram, Somijas studentam, lai aizbrauktu mācīties uz Krieviju, ir nepieciešama vīza, bet, lai studētu Latvijā un izietu testēšanu šeit, vīza nav nepieciešama. Tas arī varētu būt faktors, kas piesaistīs mums ārzemju studentus. Ir jau bijuši diezgan daudz studentu no dažādām Eiropas valstīm – Dānijas, So-

mijas, Vācijas, Holandes, tāpēc varu teikt, ka interese par krievu valodu pastāv jau tagad un nākotnē valodas apgūšana vēl palielināsies, jo tā ir virzīšanās uz priekšu, sava redzesloka paplašināšana. Šobrīd situācija ir tāda, ka populāra ir mūža izglītība, un, man šķiet, valodas mācīšanās kaut kādā mērā ir saistīta ar to – cilvēks mācās un pārbauda savas zināšanas.

Vai krievu valoda ir vieglī apgūstama?

Manuprāt, neviene valoda nav viegli apgūstama, un tas ir darbietilpīgs process, kurā nepieciešama koncentrēšanās, motivācija. Protams, ir cilvēki, kuri ir apdāvīti valodu nozīmē, spēj tās ātri apgūt. Jo vairāk valodas mēs protam, jo skaidrāka ir stratēģija, kā mums tālāk strādāt ar materiālu.

Kad savulaik strādāju LU Krievu valodas katedrā, biju lieciniece tam nopietnajam, rūpīgajam darbam, kas tika veikts, lai sagatavotu krievu valodas skolotājus pasniegšanai latviešu skolās. Tas ir loti būtiski, kāds ir pasniedzējs, kādā līmenī viņš pasniegs priekšmetu, vai viņš ir personība. Būtiska valodas apgūvē ir arī tās mācīšanās metodika, pieejamie mācību līdzekļi.

Nobeigumā, runājot par pašreizējo valodas situāciju Latvijā, – tepat fakultātēs kafejnīcā bieži ir redzēts – sēž divas meitenes, runā krieviski, pie viņām pienāk trešais latvietis, un meitenes brīvi pāriet uz latviešu valodu, tīkpat labi viņas varētu runāt arī angļu valodā, un tā ir iepriecīnoša tendēncija.

Centra adrese: LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, 108. aud. Tālr.: 7034853.

Pokaiņi bez noslēpuma?

Daba iznīcina cilvēka radītās pēdas un rada savējās

GZZF ģeoloģijas doktors Ivars Strautnieks un ģeogrāfijas maģistrs Aivars Markots

Otra nepietiekoši apstiprinātā pievilcīgā hipotēze ir par vietas kā kulta objekta senvēsturi, par tās nozīmību senajās burvestībās un vietu kā informatīvo lauku saskares vietu vai informatīvo bagātību slēptuvi.

Katra no hipotēzēm ir interesanta un katrā noteikti slēpjās daļa patiesības. Tieši šo iemeslu dēļ ir nepieciešama vietas labāka izzināšana, kā rezultātā iegūto faktu materiālu papildinātu argumentēti viedokļi par dabas un cilvēka veidojumiem Pokaiņu apkārtnē, ļaujot apmeklētājiem pašiem izvērtēt dažādās versijas.

Pēc arheologa Māra Atgāža teiktā: "1996. gada vasarā izpētitajā teritorijā konstatējām, ka kaudžu veidošanās sākums attiecināms uz mūsu ēras sākumu - 2.-6. gadīsimtu. Tas nozīmē - vienlaicīgi ar apkārtnē esošajiem uzkalniņiem šeit atradušies seno zemgalu tirumi. Ja runājam par vēl nepētitajām akmeņu kaudzēm, kuras atrodas ļoti šķēršļotā apvidū, pieļaujama doma, ka akmeņu vākšana ti-

kusi organizēta piļu celtnieci, kas nezināmu iemeslu dēļ nav notikusi. Šajā apkārtnē, iespējams, atklāsies arī kādi seni kulta objekti. Sevišķa uzmanība pievēršama dižakmeni apkārtnei".

No A. Markota un I. Strautnieka pētnieciskā darba "Pokaiņu meža akmens krāvumu izpēte" Pētnieciskais darbs bija VAS Latvijas valsts meži pasūtījums, kas bija jāveic noteiktā, īsā laikā.

Lidz šodienai nav daudz publikāciju, kurās būtu atspoguļoti ar faktiem pamatoti, zinātniski argumentēti viedoklis par Pokaiņiem. **Kas ir pats galvenais, kas izraisīja cilvēkos interesi par Pokaiņiem?** Protams, tie ir daudzi laukakmeņu krāvumi, kas bieži sastopami paugurainajā, mežiem apaugušajā teritorijā.

Vai Latvijā ir daudz vietu, kas ģeomorfoloģiskā ziņā līdzinās Pokaiņiem?

Lidzīgas reljefa formas mēs varam atrast vēl daudzās vietās, un tādā ziņā Pokaiņi nav nekas īpašs. Tūrpat tuvā-

kajā apkārtnē - īles un Zebrus ezera virzienā, ir citas, morfoloģiski daudz izteiksmīgākas reljefa formas - pauguri, pauguru masīvi, pauguru grēdas. Tomēr nevar noliegt, ka Pokaiņi ir savdabīga vieta. Izpēte tur notīka galvenokārt akmens krāvumu dēļ, kas arī mums likās pietiekami interesanti. Par šo vietu iesākumā bija pārsvara ezotēriskā rakstura viendoklis, kas mūsu uztverē bija neargumentēts, bez zinātniska pamatojuma.

Nepieciešams, lai cilvēkiem tiktu piedāvāts vairāk informācijas - gan par dabu, gan arī kultūrvēsturi, lai paši var izlemt, kam ticēt un kādā viendokli ieklausīties.

Tas, ko mēs parasti neredzam, ir ģeoloģiskā uzbūve, nogulumi, kas veido reljefa formas. Tieši tā kā pamats nosaka ainavu savdabigumu kopumā.

Pokaiņi atrodas Latvijas valsts mežu teritorijā. Šī vieta pakāpeniski tiek labiekārtota tūrisma vajadzībām, bet ļoti pietrkst informācijas par teritorijas dabas objektu veidošanos, nav kartogrāfiskā materiāla, kas atspogulo teritorijas ipatnības. Lidz šim nebija ne realitātei atbilstošas reljefa kartes, ne arī kartēs attēloti reāla akmeņu krāvuma izvietojuma. Savulaik veiktie pētījumi apmeklētājiem paliek praktiski nezināmi. Mūsu pētījums faktiski ir pirmais šāda veida materiāls, kas ietver to visu, kas lidz šim nav bijis apzināts.

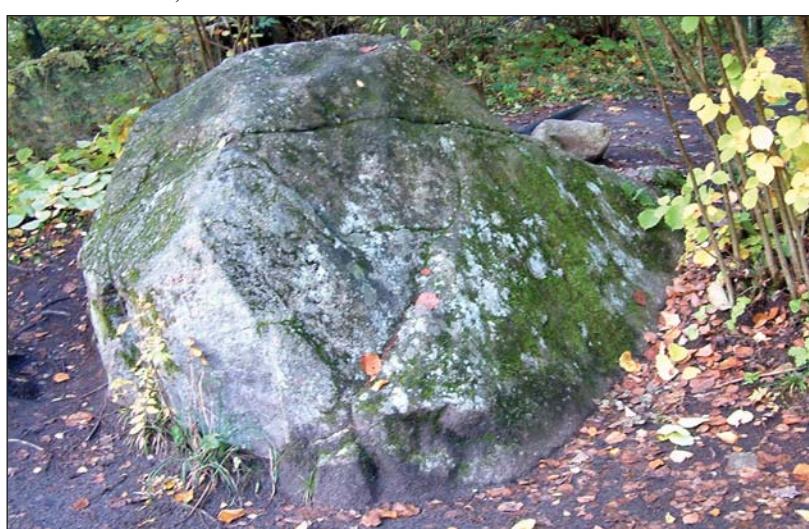
Tomēr kartogrāfiskais materiāls par šo teritoriju šobrīd vēl nav pietiekami precīzs, un

iemesls ir šīs teritorijas savdabība, kā arī tas, ka tā visu laiku atradusies zem mežiem. Reljefs ir tīcis dešifrēts, izmantojot aerofoto uzņēmušus, bet zem mežiem to nevar pietiekoši labi saskatīt. Pēc mūsu pētījumiem reljefu varētu uzzīmēt precīzāk. Lai iegūtu pavism precīzu reljefa ainu, nepieciešams veikt liela apjoma uzmērišanas darbus, kas prasītu ievērojamus finansiālus ieguldījumus.

Vai šajā pētījumā jums bija kāds pārsteigums, atklājums, ar ko nebūt rēķinājušies? Ja runājam par teritorijas reljefa formām, to uzbūvi un krāvumos sastopamajiem iežiem, tad pārsteigu mu nebija, jo mums jau bija izveidojies vispārīgs priekšstats agrāko pētījumu gaitā. Pamatinformācija par iežiem jau bija zināma, bet bija nepieciešami precīzāki dati. Apsekojot teritoriju, dažviet šķērsojot arī grūti caurejamas biežas, konstatejām, ka ziņas par laukakmeņu krāvumu skaitu (ap 2000-5000) ir pārspilētas, to nebija tik daudz. Izdevās atrast aptuveni ap 150 kaudzēm, bet ķemot vērā to, ka izmēros mazākās (zemākās) kaudzes apslēpj pa nogāzem noskalotie nogulumi, sūnu paklājs un kritās, varējām arī daļu no tām nepamanīt. Kopumā varam teikt, ka akmens krāvumu kopskaits ne pārsniedz 2-3 simtus. Kaudzēs tika veikts iežu uzskaitījums, laukakmeņu izmēru precīzēšana. Tāpat tika veikta laukakmeņu petrogrāfiskā analize - noteikta iežu piederība kādam no trim iežu tipiem (magmatiskajiem, metamorfajiem vai nogulumiežiem), noteikti iežus veidojošie minerali, kā arī to savstar-pējais izvietojums iežos. Uzmanība tika pievērsta arī to formai un virsmai, skrambām, šķīkām, plaisirām, pulējumam u.c. Īpaša

vērība tika veltīta tā saukto vadakmeņu sastopamībai. Vadakmeni ir tie laukakmeņi, kuru cīlmes vieta ir zināma. Visizplatītākie Pokaiņu apkārtnē ir Ālandu ieži - granīti un kvarcporfiri. Jāatzīmē, ka uzskaitīti un analizēti ir tikai tie laukakmeņi, kas atsedzas kaudžu virspusē, jo pārkraujot tos nav iespējams salikti iepriekšējā kārtībā. Lai rezultāti būtu pārliecinoši un ticamāki, tika veikta laukakmeņu analize dažādās akmeņu kaudzēs un vietās. Lielākā daļa kaudzēs sastopamie laukakmeni ir vairāk vai mazāk noglūdinātas, ledāja atnestas iežu atlūzas no Baltijas kristāliskās vairoga, galvenokārt no Baltijas jūras gultnes. Akmeni kaudzēs sastopami tādi paši laukakmeņi, kādi ir rak-

sturīgi nogulumiem gan Pokaiņu pauguros, gan arī plašākā apkārtnē. Gan daudzviet ceļa malās, gan izartajās vāgas jaunaudzēs, gan arī tuvumā esošajā Pokaiņu smiltsgrants atradnē ir redzama lieļa, dabiskos apstāklos veidojusies laukakmeņu koncentrācija. Laukakmeņi ir ļoti dažāda izmēra.

Viennozīmīgi varam teikt, ka laukakmeņu kaudzes ir cilvēku veidotās. Tajās sakrautos akmeņus cilvēki nav nesuši no liela attāluma, bet savākuši vienkopus turpat tūvākajā apkārtnē, arī ripinot tos lejup pa kalnu (pauguru) nogāzēm. Akmenis skaits, kas šobrīd ir virspusē, ir palielināts arī izrodot tos ārā no zemes, tā piemēram, lielākais akmens - Dīžakmens ir pil-

nībā izrakts. Mums izdevās atrast dažus pietiekoši lielus akmeņus, kas nebija norādīti ceļvežos. Atļavāmies pašiem piešķirt vārdus...

Vai laukakmeņi mainās laika gaitā? Akmens, kas atrodas zemē zem sasaluma kārtas, ja uz to neiederbojas bioloģiskās aktivitātes, var iepriekš netraucēts un neizmaiņīts tur nogulēt ilgu laiku. Ja akmens atrodas zemes virspusē, uz to aktīvi iederbojas dienākta temperatūras mainas, bioloģiskie procesi - skābes, kas veidojas, sadaloties koku lapām, skujām. Akmeni plaisās un mikroplaisās ie-klūstot ūdenim, ziemā tas sasalst un ilgstošā laikā akmens sadrūp. Akmens līdz ar to nekādā ziņā nav mūžīgs, un to mēs redzam gan dabā, gan dažādās būvēs.

Daba iznicina cilvēka radītās pēdas un rada savējās.

Kādas ir redzamās cilvēku darbības pēdas neseņā pagātnē? Pēdējā gadu desmitā Pokainos daudz kas ir mainījies cilvēku darbības dēļ. Laukakmeņu krāvumi ir radījuši problēmas mežstrādniekiem, gan mežizstrādē, gan arī mežu atjaunošanā. Ipaši daudz izmaiņas laukakmeņu izvietojumā radjuši dažādi "aktīvisti", izrokot, pārvietojot, pagriezot un sakārtojot tos viņiem vien zināmās sistēmās.

Runājot par energijām - mums grūti komentēt tās, ko dažākāt piemin ezotēriki, tāpat arī par to ietekmi uz cilvēku pašsajūtu. Mēs varam runāt tikai par tām, kas ir izmērāmas ar mēraparātiem, piemēram, radioaktivitāte.

Iespējams, ka vietās, kur ir lieļāka granitiskā sastāva laukakmeņu koncentrācija, radioaktīvais fons ir nedaudz paaugstināts, bet nav cilvēku veselbai bistams. Nav noslēpums, kā arī pazemes ūdeņu plūsmas (āderes) ietekmē cilvēka pašsajūtu. Ir cilvēki, kuriem ir zināšanas par to, kā iespējams mainīt āderu ietekmes liniju virzienu un līdz ar to mainīt arī to ietekmi uz cilvēku. Par visiem pārējiem laukiem un sajūtām, ko reizēm uztver tikai atsevišķi cilvēki - to izprast grūtāk; tā nav mūsu kompetence. Būtbā Pokaiņi ar saviem akmeniem krāvumiem nav unikāli, akmeņus var labi redzēt visa Latvijas teritorijā, sevišķi rudenos, kad aparti lauki. Nenoliedzami, Pokaiņos un arī apkārtnes teritorijā šī akmeni koncentrācija ir liela, bet ļai noteiktu, ar ko tieši tas saistīts, nepieciešami plašāki pētījumi. Skaidrs, ka akmeņus kaudzēs sakrāvis cilvēks, bet ar kādu mērķi, to vēl ir grūti pateikt. Nopamatot krāvumu linijas šobrīd faktiski nav iepējams, tās ir pietiekami haotiskas. Ja vēlētos izpētīt akmeni krāvumus ipaši detalizēti, tad būtu spiesti tos, kas ir izjaukti. Ja akmeni krāvumus pārkārmetu, tad vairs nekādā veidā nevarētu salikt tos atpakaļ tā, kā tie stāvējuši sākotnēji. Tātad šeit atkal ir tā problēma, cik tālu mēs drīustum iejaukties šajās struktūrās. Reizēm mēs neaizdomājamies, kā cilvēks, iedarboties uz vienu procesu, ietekmē kaut ko citu.

Vai šī teritorija kādreiz ir bijusi pasaules mēroga svētnīca ar reliģisku nozīmi - tie jau būtu citā veida pētījumi. Visiem skaidri zināma loma, kāda savā laikā bija Ēģiptē, tāpat publikācijās par Pokaiņiem ir daudz sausošas ar Griekiju, Ēģipti. Mūsu kolēgi no Tehniskās universitātes devās ekspedicijā un pētīja Ēģiptes tempļus, izmantojot fotogrammetriskās metodes. Šāda informācija palīdz iegūt skaidrāku priekšstatu par konkrētu objektu, bet tas nedod pilnīgu ainu, kā mainījušās ēģiptiešu attiecības ar dieviem, jo tas ir savādāks aspekts. Tomēr ir labi, ja ir vairāki un ar-

gumentēti viedokļi.

Ticējumi ir tautas pirmatnējo zināšanu savdabīgs sakopojums, un katrā šajā teicienā ir sava daļa patiesības. Iespējams, akmeņiem senatnē bijusi kāda sakrāla nozīme. Megalitiskajām būvēm ir pavisam citi mērķi - astronomiskie novērojumi, kas bija vadījigi, lai cilvēks savu dzīvi un darbību varētu plānot. Cilvēks var lūgt dievu vai veikt reliģiskus rituālus, bet pirmkārt, vienam vajag plānot savu darbību, lai zinātu, pieņemām, kad būs istais laiks sējai, lai kaut kas izaugtu.

Pokaiņu mežs ir labs paraugus, kā gandrīz ne kā, izmantojot savdabīgas mēnešdārza metodes, panākts, ka šī vieta piesaista ļoti daudzus cilvēkus.

Vai pētījumā iegūtie materiāli būs pieejami?

Materiālus, kas iegūti pētījiskajā darbā, varam izmantot dažādās publikācijās, bet mēs noteikti nenodarbosimies ar šīs teritorijas menedžmentu. Tas lai paliek Latvijas valsts mežu zīņā, kurus no šiem materiāliem viņi izmanto un kādā veidā - vai veidos bukletus, uzlabos kartes vai vēl kaut ko. Latvijas valsts mežiem ir daudz šādu objektu, kur var ierikot izziņas tākas, Pokaiņi ir tikai viens no variantiem.

Kā zinātniskais darbs mūsu pētījums ir beidzies tikai vienā posmā, vienlaicīgi tas ir tikai cita sākums. Vislabāk šādu darbu veikt kopā ģeologiem, arheologiem un citiem speciālistiem. Nespecialists nekad nepamanīs to, ko speciālists, kas orientēs uz konkrētu nozari. Ja mums ģeoloģisko slāņu izvietojums izsaka ļoti daudz, tad arheologam tas neko neizteiks. Bet ja mēs slāņu vidū atradīsim cilvēka darbība pēdas - monētas, kaulus, lauskas, arheologs te saškatis savu. Mums jau ir bijis kopīgs pētījums ar arheologu Māri Atgāzi. Šādiem pētījumiem ir jābūt kompleksiem.

No visas sarunas rodas pamatots secinājums - kamēr teritorija nav labi iepazīta, var stāstīt daudz ko, bet vai visam var ticēt...? **NE!**

Piektie "Vārti"

Apstākļu summas atšķiras un līdz ar to atšķiras žurnāli...

◀ 1 lapa

Kas izvēlas darbus? Parasti vērtē redaktori, piesaistot vēl kādu cilvēku – pamatā kādu savejo, kaut kur tuvumā esošo no studentu vidus, kura viedoklim mēs uzticamies.

Vispirms atsijājam tekstu, kas ir galīgi garām, tos noliecam arhīvā. Paliek tie, kas ir varbūt vai noteikti. Par noteiktajiem jau zināms, ka tā ir klase, kvalitāte, ka jāmeklē sadarbība ar autoriem.

Katri "Vārti" atšķiras, to pat nevar definēt, kaut vai pēc tapšanas procesiem. 2. numurs vispār bija lūzuma posms žurnāla pastāvēšanas vēsturē. Numurs bija gatavs decembrī, bet iznāca jūnijā, jo bija garš birokrātisks *penteris* ar papīriem, naudu. Apstākļu summas atšķiras un līdz ar to arī žurnāli atšķiras.

Sajā žurnālā spēcīgāka ir proza, tās arī bija iesūtīts vairāk. Interesants ir stāsts "Stāsti par Jāni Datoriku". Ir dzeja latgaliski, ko sarakstījuusi, manuprāt, viena no spēcīgākajām jaunajām latgaliešu dzejniecēm Meldra Gailāne. Man bija tas gods uzrakstīt priekšvārdu, kas arī šajā numurā ir vienīgais teksts no redakcijas.

Kas žurnālu finansiāli nodrošina? Ir divi vali, uz kā balstāmies – viens ir Kultūrkapitāla fonds. Otrs - Filoloģijas fakultāte, kam liels paldies par atbalstu un atsaucību žurnāla tapšanā. Naudu žurnālam var dabūt, galvenais ir interese kaut ko darīt.

Tavs viedoklis tev par iesūtītajiem tekstiem?

Teksti ir interesanti un daudzsoši, ir cerības, ka kāds (kāda) no autoriem, kam dodam iespēju publicēties, varētu palikt starp rakstītājiem un paveikt vēl daudz ko, ja mēģinātu piestrādāt tieši pie valodas. Trakākais, ka jaunajiem autoriem pietūkst valodas plūduma un otrs, lai

cik smiekligi tas nebūtu, ir gramatika. Reizēm filologi raksta ar tādām kļūdām... Bet reizēm grūti novilkta arī to robežu, kur ir stila kļūda un kur stils.

Cik lielu žurnālu pielaujat brīvību valodā? Diezgan lielu. Tikai varbūt ir otra problēma – nav jau to trako, kas to brīvību izmantotu, jo varbūt daļēji baidās, ka nesapratis. Interesants piemērs ir luga šajā numurā, kur korektore *padevās*. Šī luga būtībā ir tāds ironisks žests, tajā ir postmoderns spēles moments, gandrīz beztēma. Un lasot tomēr nāk smiekli...

Ko tev pašai nozīmē žurnāls?

Tas ir svarīgs mans dzives posms. Pirmie numuri vairāk bija tāda pašapliecināšanās, ka mēs to varam izdarīt – nebijā ne telpu, ne datoru, ne naudas. Mana redakcija kādu laiku bija diskešu un telekaršu kaudzīte.

“Vārtu” dēļ” es esmu ieguvusi labus draugus. Man pašai vienā mirkli bija interesanti konstatēt, ka tas, ko niekodamies esam darijuši, savā ziņā spēlejot tādas puspieaugušo spēles ar naudām, projektiem, cilvēkiem un tekstiem, ir reāls žurnāls. Ka tam ir kāds paliekošs finišs, ko var dabūt Nacionālajā bibliotēkā. Un arī pēc pārdesmit gadiem droši vien varēs. Jo no sākuma tas bija tā nopietni puspašokam – ejot uz priekšu pa mazam solitīnum un skatoties, kas nu tagad notiks.

Vai katrā “Vārtu” izdotā saistīta ar tādām svinībām?

Protams, tas taču notiek tik reti. Pirmais numurs vispār bija skaisti – Mencendorfa namā sveču gaismā ar putukrējuma torti. Galu galā svētki ir arī tādēļ, ka beidzot mums ir iespēja satikt autorus, kurus līdz šim bieži pat neesam redzējuši...

Cenšamies tautās laist ar

pompu, tā atzīmējot viena posma beigas. Arī autoriem tā ir laba iespēja sevi parādīt plašākai un ieinteresētai auditorijai, iespēja gūt atbildi.

Dīvains notikums...

Viens tāds gadījums bija tad, kad es fotografēju vārtus, jo man likās, ka uz vieniem "Vārtiem" vajag būt vārtiem. Kad nu es tādus biju atradusi – vījigus, skaistus, (speciāli biju aizņēmusies fotoaparātu ar objektīvu, zībspuldzi), tajā mirklī mani sāka lamāt mājas pārvaldnieks – ko es te meklējot un vispār pauða lielu satraukumu par to, ka es nodarbojoties ar spiegošanu...

Andis Lipsbergs, redaktors.

Kas tev ir "Vārti"?

Sākumā tā bija avantūra, tagad jau – sirdslieta. Esmu izveidojis arī žurnāla mājas lapu, bet vēl būtu vajadzīgi līdzekļi, lai to pilnveidotu. Daudzi autori dzīvo un uzturas virtuālajā vidē, un tajā vienīm ir iespēja ieraudzīt arī "Vārtus", cik man zināms – no visiem literārajiem žurnāliem "Vārti" ir vienīgais, kam ir savā mājas lapa, tātad viens solis uz priekšu. Sis žurnāla numurs, manuprāt, ir izdevies, mums ir gandarijums par pāveikto darbu. Autoru darbos jau var just limeni, "Vārti" ir izveidojušies jau kā patstāvīgs žurnāls un tādā gadījumā var sākt runāt konkurenci literatūras periodikas lauciņā. Tā vairāk nav paspēlešanās – patīkami – beidzot "Vārti" kļūst nopietni.

"Vārtos" ir tā iespēja vērtēt, nesatieket cilvēku, vērtēt pašus tekstus. Iesūtītie darbi ir loti atšķirīgi, bet tēma, par ko pārsvārā visi raksta un kas uztrauc, ir tagadne, ikdienu. No tā arī autori iespāidojas un raksta.

"Vārtu" svinības izdevās. Daudzi autori pirmo reizi kāpa uz skatuves, viņiem tas bija liels notikums – publicēties un apliecināt to klausītāju priekšā.

Vai "Vārtos" ir kādi īpaši darbi, ko vēlētos izcelt?

No dzegas – Jana Babre, Mārtiņš Links – viņam ir potences. Margita Zālīte ar saviem "Grenlandiešu ticējumiem" ir interesanta, tas ir vēstijums par citas kultūras mantojumu un pieredzi.

Vai tevi kādreiz ir pārsteidzis kāda cilvēka darbs?

Jā, un pat brižiem parādās tāda kā rakstnieka skaudība – kādēļ nevarēju to pats pateikt pirms tam, kādēļ cits to varēja, bet es ne. Vairāk lasu dzēju, jo tai vajadzīgs mazāk laikus, to var lasīt autobusā... Man loti milš dzejnieks ir Rokpel-

Redaktore Ilze Sperga

nis ar savu pilsētas līriku.

Labs darbs ir tāds, kas mani *panem*, ja liek domāt pēc tā izlasišanas. Ir arī darbi, kas lasīšanas procesā ir loti sugestējoši, tādejādi tekstu varu papildināt ar savām domām. Bet tas, protams, ir koks ar diņiem galiem. Katram savs.

Ko tev nozīmē rakstītāis vārds?

Ar vārdu var pateikt un pa veikt visu. Es pats rakstu dzēju, un tādēļ šķiet, ka dzegas valoda ir daudz pateicīgāka idejas izteikšanai, to var izdarīt koncentrētāk – bez liekvārdibas. Ar to nedomājot, ka prozas valoda ir pliekana. Tai ir cits šārms.

Vai es uzrakstījis kādu darbu, ko tu pats uzskati par labu esam?

Jā, loti daudzus. Bet reizēm pēc laika darbus pārlasot, tie vairs neliekas aktuāli, tiem savā ziņā zudis asums. Jo cilvēks jau mainīs katra dienu. Vislabākais darbs ir tad, ja uzreiz var *trāpīt desmitniekā*, bet tas sanāk loti reti, tad ir milzīgs gandarijums. Šāds trāpījums ir gadījums, varbūtibas teorija. Lai kā arī nebūtu – turpinu mācīties rakstīt, tas ir tiešākais empirisms, to nevar uzcelt vienā dienā, nojaukt gan var – ar attieksmi, *izrakstīšanos*. Agri vai vēlu tas notiek tāpat kā ar pildspalvas tinti. No tā ir bail.

Vai tev ir svarīga savu darba publicitāte?

Tikko, kad sāku rakstīt, svarīgākais šķita publicēties, man paveicās – tā bija "Literatūra un māksla", "Karogs", un tad es domāju, vajag arī kādam palasīt priekšā kādā literārā pasākumā, tas bija mērķis un to es sasniedzu. Un kad jau ir publikācijas, piedalīšanās *entajos* pasākumos, tad ir mērķis – izdot grāmatu. Tā ir dabiska radīšanas evolūcija.

Vai tev patīk savus darbus lasīt publikas priekšā?

Uzstāšanās, lasīšana publikas priekšā katru reizi ir savā-

dāka. Autors lasot uzsvēr, kas viņam līcīs svarīgāks. Ir gandarijums, ka jūtu enerģija nāk atpakaļ pie autora no klausītājiem. Dzeju, literāru tekstu nevar profesionāli prieķīt, lai cik smalka būtu lasītāja dikkija un runas manieres, tas jādara pašam teksta autoram. Tas ir nāsnes, kurus var *sajust ar degunu*. *Pēcgarša* ir būtiskākā.

Vai cilvēki turpinās dzējot mūžīgi?

Kamēr pastāvēs pasaule. Tas ir vajadzīgs, ja ne citiem, tad pašam. Tekstā autors var visu, kaut vai nogalināt visus pēc kārtas (piemēram), ja viņam ienāk prātā. Viņš var izdarīt visu, un par to nesanemt sodu, ko nekad neizdarītu reālajā dzīvē. Vārdam ir liels spēks.

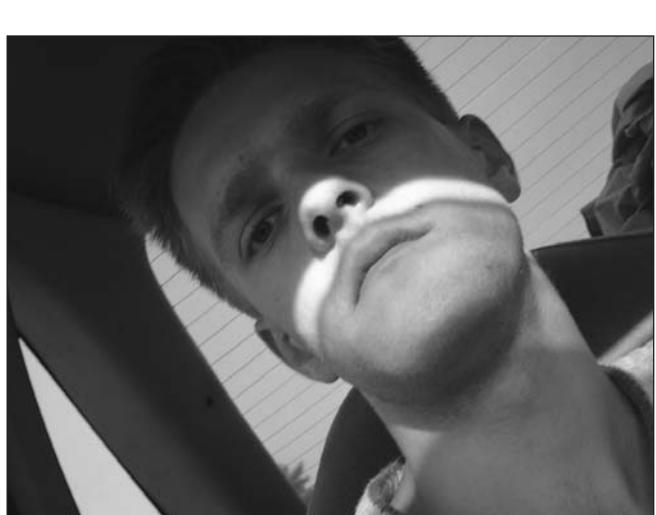
Ar teksta brīvību ir tā, ka autoram ir jārēķinās ar lasītāju. Autors tekstā ari daudz ko nepasaka, vismaz tieši. Tur ir tā zemteksta būtība, ka lasītājs tālāk var izdomāt to, ko nav pateicis autors. Autors var uzvedināt... Man zemteksti, daudznozīmība ir loti svarīgi, pat divdomības. Āri runājot ikdienā, nav interesanti, ja visu pasaka tieši. Ir labs teiciens: "Mulķis nesapratis, gudrs neko neteiks". Galvenais atšķirt, kad un kā runāt, tā ir godrā cilvēka priekšrocība.

Vai tev vienmēr ir iedvesma?

Nē, protams, tad jau es būtu saražojis kalnus. Iedvesmai ir vajadzīgs arī laiks, noskaņa, iekšēja sagatavošanās. Ir arī nejaušības momenti, tāds nenotverams mirklis. Man savi darbi ir jāpieraksta uzreiz, ir pat bijis, ka es nakts vidū pamodīties, pierakstu, jo vēlāk šie vārdi izzudis.

Kur iegūstami "Vārtu" numuri?

Viennēr un visur Filoloģijas fakultātē, būs arī kādā no grāmatnicām, piemēram, "Valterā un Rapā".

Redaktors Andis Lipsbergs

Ieskats grāmatu jaunieguvumos

VIJA APINĪTE,
LU Bibliotēka

Universitātes Bibliotēkā ienākušas daudzas grāmatu socioloģijā, psiholoģijā un filoloģijā, kuras aicina lasītājus izzināt pašiem sevi.

Socioloģija

Turpinot informatīvo sēriju latviešu valodā par Eiropas Savienību, iznākusi grāmata "Es Eiropas Savienībā. Mazā enciklopēdija". Tājā konspekktīvā formā sniegtas pašas nepieciešamākās zināšanas par savienību, kuras dalībvalsts Latvija būs pavisam drīz.

Monogrāfijā "Handbook of historical sociology" sniegtas vēsturisks skatījums uz socioloģijas kā zinātnes vēsturi, uz socioloģijas veidošanos.

Savukārt grāmata "A Social Psychological Perspective" ir uz nākotni, uz šīs zinātnes perspektīvām orientēts izdevums.

Cilvēka identitāte. Tostarp nacionālā identitāte. Identitā-

tes krīze. Par to grāmatā "Identity in modern Society".

Tieši nacionālā identitāte ir svarīga ikviens cilvēka esības daļa, un nevajadzētu domāt, ka globalizācijas laikmetā nacionālās iezīmes izdzīs. Katrā tauta pārejō vidū var klūt nozīmīga ne ar to, kas tajā ir līdzīgs citām, bet ar to, kas atšķirīgs no pārejām.

Ekonomika

Vienai no svarīgākajām jomām, lai garantētu darbinieku sekmīgu veikumu, veltīta Ilgvara Foranda grāmata "Personāla vadība". Par šo pašu tematu "Dienas Bizness" izdevis autoru kolektīva grāmata "Uzņēmuma vadītājs rokasgrāmata", kurā analizēti uzņēmuma sekmīgas vadišanas pamatprincipi.

Darbs "Successful manager's handbook" noderēs gan tiem, kuri jau strādā par menedžeriem, gan studentiem, ja viņi gribētu darboties šajā jomā. Savukārt praktiķiem do-

māts izdevums "Best practice handbook".

Vārdnicas tipa izdevums ir "Oxford dictionary of Economics".

Jurisprudence

Grāmata latviešu valodā "Prasības tiesvedībā un pie-rādījumi" izmantojama kā mācību līdzeklis, noderīga arī tiem, kuri vēl apgūst juridiskās zinības, dodot ieskatu mūsdieniņu tiesvedībā.

Tiesu nama aģentūra izdevusi grāmatu "Zemesgrāmatas Latvijā", kura var palīdzēt apgūt tiesiskos pamatus katrai, kam pieder kāds īpašums. Juridisko zināšanu papildināšanai domāta arī Jautrītes Briedes grāmata "Administratīvais akts".

Vēsture

Viljama Taubmana grāmata "Hruščovs un viņa laikmets" ir veltīta spilgtam, pret-runigam PSRS vadītājam. Vēsturiskais nopelns -

uzdrīkstējās runāt par Stalina noziegumiem. Lai cik nekonsekvents bija Nikita Hruščovs, represiju nosodījums cilvēkos modināja cerības. Viņam trūka gan labu manieru, gan takta. Hruščovs pat atļāvās sistāmā kā mācību līdzeklis, noderīga arī tiem, kuri vēl apgūst juridiskās zinības, dodot ieskatu mūsdieniņu tiesvedībā?

Viens no pēdējā laika nozīmīgākajiem notikumiem latviešu grāmatniecībā ir autora kolektīva veikums "Latvijas kultūras vēsture", bet savukārt angļu valodā lasošajiem ir iespēja iepazīties ar senatnes vēsturnieku Herodotu grāmatā "The Histories".

Savdabīgs izdevums ir "Oxford dictionary of Dates". Ieskatoties šajā grāmatā, var uzzināt, kas nozīmīgs noticis

attiecīgajā datumā dažādos gados un gadsimtos.

Medicīna

Diēta, izrādās, ir atkarīga arī no asinsgrupas. Par to lasiet Pītera Dž. D'Adamo un Ketrinas Vitnijas grāmatā "Diēta tavai asinsgrupai".

Vērienugs ir apkopojošais materiāls "Rīdzinieku veselības aprūpe 1201.- 2002." par ārstniecisko palīdzību pilsētniekam no Rīgas dibināšanas sākumiem līdz mūsdienām.

Geogrāfija

Izdots daudz tūrisma literatūras, īpaši visdažādākie bukleti par Latviju un Lietuvu. Tūrisma cienītāju gaidits būs arī bagātīgi ilustrētais izdevums "Sapņu zemes. Celvedis pa pasaules romantiskākajām vietām". Latvija, kuras dabu esam parāduši uzskatīt par tik valdzinošu, šajā izdevumā nav pārstāvēta... **DE**

Zināšanas ir kapitāls ar skaitļos neizsakāmu vērtību

GITA LIEPIŅA,
"Universitātes Avīze"

Latvijas Universitātes studenti MĀRIS OZOLS un FILIPS BOBINSKIS bija to desmit Latvijas augstskolu jauniešu vidū, kuriem 5. februāri sa-darbībā ar Vitolu fonda uztīmēmums "Latvija Statoil" pāsniedza 80 latu lielu ikmēneša stipendiju 2004. akadēmiskā gada studijām. "Labās atzīmes man vienkārši kaut kā sanāk," smaidot atzīst Māris, bet Filips domīgi piebilst: "Par to, ko šobrīd studēju, es "fanoju" jau kopš četru gadu vecuma."

SIA "Latvija Statoil" stipendijas saņēma desmit jaunieši, kuri ir izturējuši stipendiju konkursu, ko ik gadu izsludina un organizē atklātais sabiedriskais fonds "Vitolu fonds". SIA "Latvija Statoil" atbalsta "Vitolu fonda" konkursa laureātus jau otro gadu. Stipendiati katru mēnesi 2004. gadā mācību laikā saņems 80 latu lielu stipendiju. Tādējādi "Latvija Statoil" ir kļuvis par vienu no lielākajiem ziedotājiem Vitolu fondam, stipendiājām piešķirot 8400 latus.

Priecājos, ka Latvijā ir tādi gaiši, enerģiski un mērķtieci-gi jaunieši, kuriem mēs varam palīdzēt pārvarēt materiālos šķēršļus, lai jaunieši iegūtu labu izglītību un nākotnē veicinātu ne vien savu, bet arī mūsu valsts labklājību," sacīja "Latvija Statoil" izpilddirektore Baiba A. Rubesa. "Jau otro gadu Vitolu fonds ir kļuvis par

mūsu sadarbības partneriem, kuriem līdzīgi kā "Latvija Statoil" ir mērķis vienmēr ie-saistīties gan sabiedriskās dzīves uzlabošanā kopumā, gan atbalstīt spējigu, tāl-redzīgu un mērķtiecīgu in-dividu izaugsmi. Pasniedzot stipendijas, mēs centāmies palīdzēt tieši jauniešiem, kuri nopietni ir izvēlejusies dzīves turpmākos gadus veltīt aug-stākās izglītības iegūšanai un apzinās, ka zināšanas ir kapitāls ar skaitļos neizsakāmu vērtību, kuru neviens nekad nevarēs atsavināt."

"Vitolu fonda konkursa laureāti ir patiesi izcili Latvijas

Filips Bobinskis

jaunieši, kuri ar milzu atbildību apgūst izvēlētās profesijas un par kuru panāku-miem, manuprāt, nākotnē dzīrdēs un priecāsies ne tikai viņu vecāki un atbalstītāji, bet arī visa Latvijas sabiedrība kopumā," sacīja Vitolu fonda di-rektore Vita Diķe.

Ko un kāpēc studējat jūs – Vitolu fonda izvēlētie stipendiāti no Latvijas Universitātes?

Māris: Mācos datorzināt-ni. Esmu otrajā kursā. Kāpēc izvēlējos tieši to? Nezinu, iespējams sagadīšanās pēc. Labprāt mācītos arī fiziku un matemātiku. Visas šīs trīs zi-nātnes man ir ļoti tuvas. Žēl, ka Universitātē nedrīkst mācīties trijās programmās paralē-li. Ja to varētu, es to darītu.

Par datoriem esmu intere-sējies jau kopš skolas lai-kiem. Eksaktās zinātnes ir mana stiprā puse. Stājoties Universitātē, savā lapā atzīmēju, ka vēlos mācīties fiziku, taču tad pārdomāju. Pa-nēmu jaunu lapu un ierakstīju tajā "datorzinātne". Kāpēc tie-ši Latvijas Universitātē? Fak-tiski, inceres dēl. Es neesmu pat apsvēris iespēju mācīties kaut kur citur.

Filips: Savukārt, es par sa-vu studiju novirzienu esmu izvēlejies baltu filoloģiju, konkrēti – folkloristiku. Jau kopš pirmsskolas vecuma es "fanoju" par senvēsturi. Vectēvs lasīja man priekšā "Lāčplēsi", toreiz man vareja būt kādi gadi četri, un es ar in-teresi tajā visā klausijos.

No sākuma man bija doma studēt vēsturi, taču tad es pa-stiprināti sāku interesēties par literatūru. Vēsture lielākoties tomēr ir pliki fakti. Izlēmu, ka folkloristika ir vēstures un mākslas apvienojums, un pa-gājušā gādā uzsāku studijas filoloģijas 1. kursā.

Pēc kādiem kritērijiem

vadoties, tieši jums tika piešķirtas "Latvija Statoil" stipendijas?

Māris: Es šo stipendiju saņemu jau otro reizi. Tagad, otrajā reizē, tika vērtēta mana vidējā atzīme. Jā, kaut kā tā ir sanācis, ka šogad tā man ir 9,4 balles. Man pašam šī atzīme neko nenozīmē. Ja man nebūtu vajadzīga stipendija, es šaubos, vai manas atzīmes būtu tik augstas. Universitātē

Māris Ozols

es mācos, jo man te ir intere-santi. Pats mācību process – tas ir priekš manis. Visas atzīmes – tās ir priekš citiem. Labās atzīmes man vienkārši kaut kā sanāk. Brīdi, kad man pateica, ka, ja man būs labas atzīmes, es saņemšu stipendiju arī otro reizi, šīs atzīmes man sanāca vēl labākas. Die-nā, kad biju nolīcis trīs eksā-menus, man piezīmēja, lai ap-sveiku ar stipendijas iegūša-nu. Uz cik noliku eksāmenus?

Filips: Man ir nedaudz sa-režģītāk, jo folkloristika tādā zinātniskā limeni pagaidām Latvijā netiek pētīta. Ir saujiņa cilvēku, kuriem tas ir vaļasprieks. Man ir doma pievieno-ties viņiem. Tas varētu būt darbs folkloras krātuvēs vai kādos muzejos. Par spīti vi-sam, es domāju, ka folkloristi-kas lauciņā Latvijā ir vēl ļoti daudz ko pētīt. **DE**

pirma reizi izdzirdēju savā vi-dusskolā. Pirms divpadsmitās klases pārgāju uz citu skolu, un tās skolotāji mani tajā visā "iegrūda". Vidējai atzīmei bija jābūt vismaz septiņi, un pirmo gadu es tādu arī "uzvilk". Biju gan pārliecināts, ka man šo stipendiju nepiešķirs, taču tad pēkšņi uzzināju, ka esmu to saņēmis. Cik saprotu, galve-nokārt tika vērtēts ģimenes materiālais stāvoklis un panā-kumi vai diplomi dažādās olimpiādēs. Pamatdoma ir tāda, ka šī stipendija dod iespēju studentam sekmīgi studēt.

Cik lielas perspektīvas tu, Māri, un tu, Filip, jau tagad saredzi savā nā-kotnē?

Māris: Tā nopietni, par to pagaidām vēl neesmu domājis. Varbūt savu nākotni saistišu ar zinātni, jo jau tagad es strādāju Latvijas Universitātes Fizikas institūtā. Ko es tur daru? Veidoju programmas, kas modelē dažādus fizi-kālus procesus. Tā man ir la-ba iespēja apvienot abas mani interesējošas jomas – infor-mātiku un fiziku.

Filips: Man ir nedaudz sa-režģītāk, jo folkloristika tādā zinātniskā limeni pagaidām Latvijā netiek pētīta. Ir saujiņa cilvēku, kuriem tas ir vaļasprieks. Man ir doma pievieno-ties viņiem. Tas varētu būt darbs folkloras krātuvēs vai kādos muzejos. Par spīti vi-sam, es domāju, ka folkloristi-kas lauciņā Latvijā ir vēl ļoti daudz ko pētīt. **DE**

Draudzība ir nepārtraukta sevis atklāšana otram

GITA LIEPIŅA,
"Universitātes Avize"

Rīgas Stradiņa universitātes studente. Bakalaura darba "Izglītības reformas minoritāšu skolās atspoguļojums latviešu un krievu presē" autore. Latvijas Kristīgā radio raidījuma "Mīlestības trīsstūris" vadītāja. Laikraksta "Latvijas Avize" ārstata žurnāliste. Sandras Armanevas un Andra Fisenko draudzene. Divdesmit divus gadus jauna smaidīga meitene. Februāra Studentu Studente. DACE LINA. "Niek! Tā ir tikai āriene. Es esmu kas vairāk. Cilvēks."

Fragments no Daces Linas esejas konkursam Studentu Students:

"Stāvu spoguļa priekšā. Un vēroju. Zils džemperitis. Un melnas bikses. Valkāju jau nedēļu. Bikses gadu vecas. Mazgātas pirms nedēļas. Gribu jaunas. Tāda sajūta, ka kaut kas pietrūktu. Kaklarota un auskarī tādā pašā krāsā kā zilā augšķīna. Jau sen esmu gribējusi nošķirt no Bastejnkalna ar RIMI maišinu. Vai bez tā. Uz biksem vien. Būtu labi, ja tās gaužām sadiltu. Tā, lai nevarētu salāpīt. Tad vajadzētu jaunas. Piebildītos tas, ko šobrīd vēlos. Mana šī briža sāpe. Jaunas bikses. Niek! Tā ir tikai āriene. Es esmu kas vairāk. Cilvēks."

Artūrs: Lūdzu, iepazīstini ar sevi – kas tu esi un kur tu mācies?

Dace: Esmu žurnālistikas 4. kurga studente. Mācīos Rīgas Stradiņa universitātē. Strādāju Latvijas Kristīgā radio. Katru piektā dienas vakaru pulksteni vienpadzīsmitos vadu raidījumu "Mīlestības trīsstūris". Ar šātā rakstu laikrakstā "Latvijas Avize". Brivajā laikā darbojos sabiedriskajā organizācijā "Par dzīvību". Tā ir organizācija, kas aizstāv cilvēka dzīvību no ienemšanas brižā lidz dabigai nāvei. Mans uzdevums ir informēt par tajā notikušajiem pasākumiem, rakstot rakstījus.

Artūrs: Tātad tu esi tas cilvēks, kurš cīnās pret abortiem...

Dace: ...mēģinu aizstāvēt cilvēku dzīvību.

Gita: Kāpēc tu izlēmi pie-

neatstās mani uz ielas! Tā arī bija – bez liekiem jautājumiem, kas un kāpēc, viņa uzaicināja mani pie sevis. Arī nākamajās dienās viņa palīdzēja man atrast dzīvokli, piedāvāja palikt vairākas dienas pie viņas, kamēr viss atrisinās. Es domāju, nav mūsdienās daudz cilvēku, pat draugu, kuri būtu tik pašaizlīdzīgi kā Dacīte. Tas, protams, ir tikai viens no daudzajiem šādi veida attagdijuviem. Varu droši apgalvot, ka Daces lielā atvērtība uz cilvēkiem un patiesa mīlestība pret tiem spēj iekarot ikviena sirdi! Jā, un arī viņas burvīgais un neatvairāmais smaids!"

Gita: Kāpēc savām studijām izvēlējies tieši Stradiņa universitāti, nevis, piemēram, Latvijas Universitāti?

Dace: Divpadsmitā klasē sestdienās braukāju uz Latvijas Universitātes sagatavošanas kursiem žurnālistikā. Vēlāk uzzināju par lidzīgu veida kursiem arī Stradiņa universitātē. Intereses pēc es aizgāju arī uz tiem. Uzņemšana Stradiņos notīka pirms uzņemšanas Latvijas Universitātē. Tā kā iestājos pirmajā augstskolā, uz otro vairs negāju.

Gita: Atšķirībā no Latvijas Universitātes tava augstskola saviem studentiem nepiedāvā budžeta vietas. Kā cilvēki, kas mācīs Stradiņa universitātē, vērtē nauju, tās esamību vai tieši pretēji – tās neesamību?

Dace: Par studiju maksu šajā augstskolā zināju jau iepriekš. Katrs pats izvēlas kur mācīties. Tomēr bez studiju maksas šajā augstskolā, studentam papildus vēl jāmaksā par mācību literatūru. Uz katru lekciju ir jāizlasa noteikts daudzumus materiālu, kurus iepriekš katram ir jānopērk. Šī literatūra bieži vien ir grāmatas, kurus nevar izlasīt bibliotēkā. Mācību materiāli ir dažādās cēnās. Nedēļā nākas iztērēt no trīs lidz četriem latiem. Mans obligātās pienākums uz katru lekciju sagatavot kopsavilkumu par katru izlasito materiālu. Lekcijas notiek apmēram četras katru nedēļu. Ceturta kurga otrajā pusgadā jābūt noķārtotiem visiem kursiem, lai students varētu veltīt laiku bakalaura darba izstrādei. Tāpēc tagad vairs nav jālasa ne materiāli, ne jāapmeklē lekcijas.

Gita: Kurā brīdi tu atklāji, ka pāri visām nebūšanām stāv kaut kas lielāks, speciāgāks, nozīmīgāks. Dievs?

Dace: Dievu nekad neesmu noliegusi. Tomēr mana tīcība visu vidusskolas laiku aprobojōjās ar aiziešanu uz baznīcu svētdienās un svētku dienās. Arī tagad tā daru, tomēr ir mainījusies attieksme. Esmu sapratusi, ka baznīca nav do-

māta tikai veciem cilvēkiem. Tur nav tikai veco ļaužu monotonā dziedāšana. Tā ir vide, kurā Dievs aicina ikvienu, protams, arī jauniešus. Rīgā sastapu jauniešus, kuri baznīcā kalpoja ar savu talantu, piemēram, ar ģitaraspēli, dejošanu, zīmēšanu. Sie jaunieši izstaroja tādu īpašu prieku un mieru, savstarpejū vienotību un draudzīgumu. Arī man gribējās būt ar viņiem. Saprata, ka arī es varu kalpot ar to, ko studēju, ka varu būt noderīga. Pēc katra maza darbiņa Dievs vienmēr uztic kaut ko vairāk.

Andris Fisenko par februāra Studentu Studenti Daci Linu:

"Daces darbošanos Kristīgā radio pilnībā atbalstu. Tas ir skaistākais, kas var būt – saņemto Dāvanu no Dieva – tīcību – dot tālāk. Tā ir kalpošana, kura stiprina viņas tīcību un sniedz daudz jauna. Viņai tā ir arī jauna pieredze žurnālistikā. Domāju, ka viņai ir vajadzīga liela drosme, lai uzņemtos katru nedēļu veidot un vadīt raidījumu.

Diesis ir vienīgais, kurš var sniegt patiesu prieku un mieru. Arī attiecības, kurās ir Dievs, ir pavisam citādākas, nekā tās, kas tiek balstītas ar saviem spēkiem vien. Paļāvība uz Dievu rada stiprinājumu mūsu attiecībās. Ja Dievs ir pirmajā vietā, tad arī savstarpejās attiecībās valda saskaņa un patiesa mīlestība?"

Gita: Tevis vadītā radio raidījuma nosaukums ir "Mīlestības trīsstūris". Tādās studentiski laicīgās attiecībās tas ir viens no biežākajiem iemesliem, kāpēc divi cilvēki izšķiras... Izšķiras, jo ir kāds liekais trešais... Kas slēpjelas aiz tava raidījuma nosaukuma?

Dace: "Mīlestības trīsstūri" vadu jau kopš pagājušā gada aprīļa. Neviens no malas man ielūgumu neatsūtīja un šo raidījumu veidot nepiedāvaja. Man pašai radās ideja izveidot jaunu raidījumu. Pirmajā reizē tā netika akceptēta. Tomēr es nepadevos. Veicu pāris uzlabojumus šī raidījuma koncepcijā. Un Kristīgā radio programmas direktors to akceptēja. Piecpadsmit minūtes pirms pirmā raidījuma tika izdomāts tā nosaukums "Mīlestības trīsstūris". Ar to tiek saprastas nevis "ziepiju operas" ar milākajiem, bet gan divi cilvēki ar Dievu pa vidu. Jo vairāk viņi tuvojas Dievam, jo vairāk pietuvīnās arī viens otram.

Gita: Savā esejā tu raksti, ka ieraudzīt sauli, it sevišķi, ja tā ilgi nav redzēta, ir lidzīgi kā ar sen nerēdzētiem draugiem – tie vienmēr ir gaidīti un to klātbūtnes ne-

kad nav par daudz. Vai patiesībām vienīgais līdzeklis, lai patiesies priecātos par vienam otru ieraudzīšanu, ir pēc ie-spējas retākas satikšanās?

Dace: Ja tas ir ists draugs, tad, manuprāt, viņu gribas redzēt katru dienu. Šķiršanās pēc vidusskolas ir pirmais skumjais brīdis dzīvē, kad katrs uzzinām, kurš mums bija patiess draugs un kurš, nē. Arī man ir tādi "draugi", kurus kopš vidusskolas izlaiduma vairāk tā arī neesmu satikusi. Iespējams tieši tādēļ, ka patiesībā starp mums nebija istas draudzības.

Sandra Armaneva par februāra Studentu Studenti Daci Linu:

"Dacīte pati par sevi ir labs cilvēks un tas ir pats galvenais! Un dzīlās attiecības ar Dievu tīcību – dot tālāk. Tā ir kalpošana, kura stiprina viņas tīcību un sniedz daudz jauna. Viņai tā ir arī jauna pieredze žurnālistikā. Domāju, ka viņai ir vajadzīga liela drosme, lai uzņemtos katru nedēļu veidot un vadīt raidījumu!

Artūrs: Vai starp īstiem draugiem var pastāvēt no Vietni stridi?

Dace: Es domāju, ka jā, jo mēs visi tomēr esam tik atšķirīgi. Sastridējies nav nekas pār-dabisks. Lielākā māksla ir mācēt vienmēr salabot. Salabšanas pēc stridiem bieži vēl vairāk satuvina. Un man pat liecas, ka nevēlamis ir tieši pretējais – draugi, kuri savā starpā nekad nestridas. Sādās draudzībās viens vienmēr kaut ko noklusē. Nevar būt tā, ka viens pienēm absolūti visu, ko otrs saka. Agri vai vēlu no-klusētais nāk gaismā.

Artūrs: Kāds ir visvieglākais veids, kā pateikt draugam kaut ko sāpigū?

Dace: Manuprāt, tas ir jā dara pakāpeniski. Nevis kā ar cīri, pēkšņi iecērtot kokā...

Artūrs: ...cērtot pakāpeniski?

Dace: Tas ir jautājums par komunikāciju. Ikvienu nepati-kamu lietu var pateikt maigi. Liecot uzsvāru uz atklātību, nevis sāpigumu. Galvenais ir iz-skaidrot otram to, kā tu jūties, kāpēc tu to dari un kas tagad vispār notiek. Viennēr vajag paturēt prātā to, ka atklātība tu-vina. Draudzība ir nepārtraukta sevis atklāšana otram. **DE**

GITA LIEPIŅA,
"Universitātes Avīze"

"Cilvēka muzikālo gaumi ļoti lielā mērā nosaka izvēles iespējas," skaidro radio NABA pirmdienas vakara "Raidijuma" vadītājs RENĀRS ZĪVERS. "Man ir patiess prieks, ka Radio NABA piedāvā šo alternatīvu – šo izvēles iespēju būt citādākam," atzīst Renārs un piebilst: "Mums, NABĀ, ar Sent-Ekziperī "mazā prinča" pienākuma apziņu ir jābūt atbildīgiem par tiem, kurus esam pieradinājuši pie citādākas mūzikas."

Pagriez savu pasauli muzikālās elpas virzienā!

Radio NABA pēdējā "Raidijumā" dzirdēju Tevi sakām: "Studijā esmu viens un, atzistos, nedaudz arī uztraucos". Par ko uztraucas radio, kura ēterā dzirdamā mūzika ir kas vairāk par aizpildījumu starp reklāmas pauzēm?

Tas, par ko uztraucas radio, laikam ir jājautā radio vadibai. Bet NABA būtu svarīgi būt citādāki. Arī mums katram. Ir kāds labs sakāmvārds – "If I try to be like him, who will be like me?" *

Runājot par Radio NABA, noteikti būtu jāpiemin formāts, kura tai nav. Arī pasaulei taču nav formāta! Mēs visi nestāgājam firmas BOSS T-kreklos. Mums katram ir sava tīcība un pārliecība! Tādēļ Radio NABA un tās klausītāji ir kā ekumēniska draudze – šeit Tu vari saapt gan "dredainos", gan tos, kas staigā ar "grebenēm". Gan tos, kas dod priekšroku 0'79, gan tos, kas atzīst sintezētu elektronisko mūziku. Šeit Tu vari aizlūgt gan par Bob Marley, gan par Timothy Leary vai Robert Fripp.

Tu vari pielūgt pagānus Sky Forger vai, ja esī bezdievis, tad klausīsies legendāro "Zvaigznišu Brīdis", tesa gan – bez Karlsona. Vai arī vienkārši esi uz new wave vilna, vai atpūties "Noskaņu salā". Ľoti iespējams, ka tikai Radio NABA ietvaros Tu dzirdēsi epohālos padsmītminūšu, tas ir, ne-radio formāta garuma skandarbus no Acid Mother Temple, E.A.R, Pan American vai Godspeed You! Black Emperor.

Kas ir tas, ko Tu parasti "sadari" tajā "Raidijuma" laikā, kamēr ēterā "tieki pa laistas" dziesmas?

Neko tīk ļoti interesantu vai kliedzoši nepiedienigu, kas varētu interesēt lasītājus. Laiķā, kad skan viena dziesma, parasti tiek sameklēts nākamais CD un atrasta nākamā dziesma. Nereti arī Internet tiek atrasta kāda informācija par atskanoto grupu. Tieki izdarītas atzīmes par atskanotajām dziesmām un to secību, lai varētu sagatavot tā sauktās playlistes NABAAs [www](#). Dažkārt "aizkadra" vienkārši aprūnājos ar kādu kolēgi.

Kuras, Tavuprāt, ir šajā brīdī risināmās aktualitātes "bezformāta mūzikā" Latvijā?

Esmu diezgan liels skeptiķis par to, kas notiek Latvijas underground mūzikā. Pēdējo piecu gadu laikā ir bijušas laikam tikai kādas trīs vai četras grupas, kas muzikāli man ir patikušas. Bet arī tās jau visas ir pajukušas. Vairums underground grupas, manuprāt, mūzikā ir vispār bez motivācijas un ambīcijām kaut ko sasniegt. Gluži kā tajā reklāmā "viņam ir 18 gadi, viņš nepipē un viņš spēlē grupā". Ar to jau nepieciek, lai ierakstītu savu vārdu mūzikā. Lai liktu par sevi atcerēties arī pēc vairākiem gadiem. Grupu "Aurora", "Dzeltenie Pastnieki", "Sirke", "Nejautā", "Yaputhma Sound System" muzikāla latīņa ir tīk augstu, ka neviens pat netiek tuvumā.

Zinu, ka radio NABA Tu esi jau kopš KNZ laikiem. Pastāsti par tām lietām "ar vai bez formāta", kurās esi pielicis savu šobrīd "pasauli pagriezošo" roku?

Ir kāds cits muzikāls "pasākums", kurā esmu iesaistīts – tā ir fanzine izdošana. Ja kāds no "Universitātes Avizes" lasītājiem ir ko dzirdējis par izdevumu "...atveracisieklasies", tad tas ir manis izauklets "gara bērns". Kas tad sunim asti cels, ja ne pats. Par #2 numuru un tā saturu arī pats esmu ļoti ap-

ir tikai sekundāra lieta, par ko uztraukties.

Mana "Raidijuma" galvenā ideja ir atskanot mūziku, ko ir izdevuši neatkarīgie/indei ie rakstu leibli. Protams, minimālās devas tiek spēlēta arī mūzika, kas vienkārši 'atbilst' "Raidijuma" 'ideoloģijai'. Mūzika, ko ir izdevušas lielās ierakstu sabiedrības. Galvenais "Raidijuma" princips ir spēlēt pēc iespējas vairāk labu mūziku, atbalstot mazos leiblus un neatkarīgos māksliniekus/grupas. Satura ziņā katru pirm dienu no desmitiem līdz vienpadsmītiem vakarā Tev ir iespēja sevi izglītot mūzikas žanrā, kas sevī ietver indie/pop, post-rock, experimental, idm/dance, drum'n'base un rap/hiphop.

Patiessībā jau man ir prieks un arī pagodinājums būt daļai no NABA. Daļai no alternatīvas, kuras formātu nenosaka cilvēki, kas ir "aizsēdējušies" The Rolling Stones ziedu laikos.

Un tomēr – kāpēc laikā, ko varētu veltīt naudas pelnišanai, draugiem, sporta zālei vai karsti kūposai tējas krūzei, Tu veselu stundu strādā tikai par "pliku paldies"?

Ir kāds labs sakāmvārds – "If I try to be like him, who will be like me?"*

mierināts. Ir gan arī viena bēdīga ziņa – esmu kā kurpnieks bez kurpēm – pašam nav palicis neviens numurs. Varu Tevi informēt, ka drīzumā nāks klajā arī #3 numurs. Ja vēlies to iegūt savā ipašumā, raksti uz atveracis@inbox.lv. Pa gaidām, diemžēl, viss ievēlkas hroniska laika trūkuma dēļ.

Bet, atgriežoties pie Radio NABA... Cilvēka muzikālo, un ne tikai, gaumi ļoti lielā mērā nosaka izvēles iespējas, un man ir patiess prieks, ka Radio NABA piedāvā šo alternatīvu – šo izvēles iespēju būt citādākam. Būt citādākam radio! Radio, kuram klausītāji kā kategorija "tīrgus daļa" vai "reittings"

Šeit varētu Tev atbildēt ar pretjautājumu "ar ko kūpoša tējas krūze vai basketbolā bumba vai linijdeju nodarbības būtu labākas?" Un tā jau ir tikai viena stunda nedēļā. Viena no simtu sešdesmit astoņām stundām, kas mums katram nedēļā ir atvēlētas. Daudzas lietas dzīvē mēs taču darām ne jau tāpēc, ka mums par to maksā. Bet, protams, laiks tiek atvēlēts arī "kūpošai tējas krūzei".

Kādos mūzikas klubos vai citos ar mūziku saistītos pasākumos Tu esi nēmis iniciatīvu savās rokās?

Esmu viens no retajiem NABAAs didžejiem/autorraidijumu

Katru pirmdienu no desmitiem līdz vienpadsmītiem vakarā Tev ir iespēja sevi izglītot mūzikas žanrā, kas sevī ietver indie/pop, post-rock, experimental, idm/dance, drum'n'base un rap/hiphop

vadītājiem, kas publiski praktiski nav uztājies. Neesmu spēlējis arī klubos vai kādās prezentācijās. Man pašam tas nešķiet interesanti. Ari klubu vadītāji, manuprāt, nebūtu lielā sajūsmā, jo pie Magoo un Hood vai State River Widening un Pluxus apmeklētājiem īpaši labs dejas solis nesanāktu.

Vai, strādājot radio NABA, tu mēdz to salīdzināt ar "KNZ ziedu laikiem", kas daudziem vēl joprojām šķiet labāki par šobrīd notiekošo?

Jā, mēdzu gan. Ja runājam par NABA autorraidijumu klāstu, tad, manuprāt, ir patiesām kvalitatīva un kvantitatīva izaugsme. KNZ laikā nebija ne mana kolēge Sandra Amerika ar džeza mūzikas raidījumu "Improvizācija", ne Viestarts Gailītis ar savu eksperimentālās mūzikas raidījumu. Nebija Ilmāra Šlapina vadītais raidījums. Nebija arī "Zvaigznišu Brīdis"!

Runājot par to, kas skan ikdienas rotācijā – protams, mums ir bijušas arī iekšējas "diskusijas" par radio NABA formātu. Kāpēc skan tikai tas un tas, bet nesenši? Kāpēc uz Topu tiek virzīta šī vai tā dziesma? Radio NABA daudz ko nosaka cilvēku subjektīvā gaume, kā jau tas mākslā/mūzikā piedien. Vislabāk uz šo jautājumu varētu atbildēt šādi: "Radio SWH ir Volfs, Šipkēvics un Liepiņš, un arī mums, NABĀ, ir savi uzvārdi..."

Radio NABA ik pa brīdim ir dzirdami ļoti labi izdevušies autorraidijumi. Kāds un, pateicoties kam, ir bijis tavs līdz šim visveiksmīgākais "Raidijums"?

Nu, grūti tā uzreiz tagad pa teikt. Cik tas bijis atkarīgs tikai no manis paša, tad nav kāds viens īpašs "Raidijums", ko iz-

* no angļu val.: "ja es būtu kā viņš, kurš būs kā es?"

** no angļu val.: "uzticamais avots" **UE**

**RAKSTNIEKU
POLIKLINIKA**
Raiņa bulvāri 27, Rīgā

*Ārstējam ne tikai rakstniekus,
bet arī lasītājus!*

**ATLAIDES
STUDENTIEM:** Studentiem 10 % atlaide!
Studentēm 15 % atlaide un studentēm grūniecēm 20 % atlaide pie ginekologa!

Poliklīnikas pastāvīgajiem klientiem 5–10 % atlaide!

Informācija par maksas medicīnisko pakalpojumu cenām pa tālrungi
7227980
vai klātienē poliklīnikas reģistratūrā Rīgā, Raiņa bulvāri 27, pieteikšanās pie ārsta pa tālrungiem 7214197, 7286470, fakss 7213732, e-pasts: rakstnieku@poliklinika.lv

NEW Financing available

Full-time MBA INFORMATION EVENINGS at RTU Riga Business School

February 18 and 25, Skolas iela 11

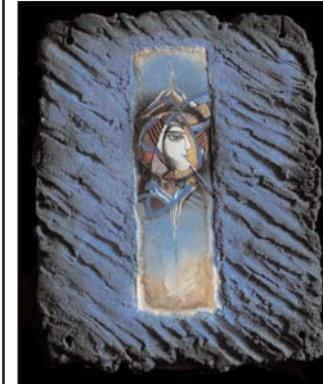
The RBS MBA prepares managers of today and tomorrow. More than 70% of RBS students and graduates hold positions of leadership in Latvia and abroad.

We invite the ambitious and motivated to information evenings on February 18 and 25 at 16:30 at RBS to learn about our new, internationally oriented MBA program.

Over the course of 12 years, in collaboration with University at Buffalo (USA) and the University of Ottawa (Canada), RBS has given nearly 400 leaders the tools needed for business and personal success.

Strategic Partners: **University at Buffalo**
The State University of New York

RBS Student Information Center
Skolas Street 11, Riga LV-1010
Phone: 7217921
<http://www.rbi.lv>

Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā no 27. 02. 2004. mākslinieces LU docentes Helgas Ingeborgas Melnbārdes personālizstāde "TINTINNABULUM" (veitīta komponistam Arvo Pērtam)

Pasaki to ar e-pastu!

Interneta pieslēgums divatā – bez maksas

09.-29.02.2004.

info 7031000
www.teliamtc.lv

kabeļinternets

..no sirds

Telia MultiCom

Pakalpojums pieejams vietās, kur ir tehniskas ierīkošanas iespējas

Ir piektdienas vakars, trispadsmitais datums un Latvijas Universitātes Studentu padomes (LU SP) jaunā priekšsēdētāja vēlēšanas. Precīzi šajā brīdī, pulksten 18. 00, tās sākas... Diemžēl vai par laimi šis mirklis sakrit ar "Universitātes Avizes" 10. numura nodošanu tipogrāfijai, tādēj esmu spiesta Tev atlāt vēl pēdējo iespēju sa viem minējumiem: "Kurš-a būs nākamais/-ā?" Jau "Universitātes Avizes" 11. numurā Tu varēsi ar "Viņu" ie pazīties!

Bet līdz tam es Tev iesaku atsaukt atmiņā 2003./2004. akad. g. LU Studentu padomes priekšsēdētāja Pētera Jurčenko teiktos vārdus: "Kad iestājos Universitātē un aizgāju uz savu pirmo "Aristoteli", uz skatuves visu studentu priekšā savu uzrunu teica LU SP priekšsēdētāja Kristīne Ante. Tājā brīdī man likās, ka LU SP priekšsēdētājs ir kaut kas tāls un neaizsniedzams... Kaut kas foršs un skaists! Tas, cilvēks, kas milzīgajā Universitātē vada visus studentus. Toreiz domāju, ka, iespējams, uz "Aristotēla" skatuves reiz stāvēšu arī es... Tas piepildījās, jo patiesībā šāda iespēja ir ikvienam LU studentam, kurš to pa īstam vēlas!"